

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

ทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่มีต่อการเรียนภาษามลายู
(Attitudes of Yala Rajabhat University Student in Malay Language)

โดย

นางสาวสุธัยลา บินสะมะแอ

นางสาวพรีดา หะยีเตะ

นางสาวนูรีดา จะปะเกีย

นางสาวนิตยา เจะโวะ

ได้รับทุนอุดหนุนจากงบประมาณบำรุงการศึกษาประจำปี 2553

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ชื่อรายงานการวิจัย : ทักษะการอ่านของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่มีต่อการเรียนภาษามลายู

ชื่อผู้วิจัย : นางสาวสุธัยลา บินสะมะแอ

นางสาวพริดา หะยีเต๊ะ

นางสาวนุรีดา จะปะเกีย

นางสาวนิปัทมา เจ๊ะโวะ

หน่วยงาน : หลักสูตรภาษามลายู ภาควิชามนุษยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ปีการศึกษา : 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการอ่านในการเรียนภาษามลายูของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ที่เลือกเรียนวิชาภาษามลายู ประจำปีการศึกษา 2552 จำนวน 155 คน สามารถจัดเก็บแบบสอบถามจำนวน จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 81.29

จากผลการศึกษาทักษะการอ่านในการเรียนภาษามลายู แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีทักษะการอ่านในระดับไม่เห็นด้วย ในการเรียนภาษามลายู และมีทักษะการอ่านเห็นด้วยกับความคิดที่ว่าแม้ความรู้ภาษามลายูไม่ดี แต่ถ้าความรู้ในวิชาชีพ ก็สามารถมีความก้าวหน้าในชีวิตได้ วิชาภาษามลายูเป็นวิชาที่มีกฎเกณฑ์ยากแก่การที่จะเข้าใจ และเป็นวิชาที่มีคำศัพท์ต่างๆ มากมายเกินจะจดจำ และมีทักษะการอ่านในระดับไม่แน่ใจในสถานการณ์ที่ต้องเจอจะได้ตอบด้วยภาษามลายูถือว่าเป็นเรื่องยุ่งยาก ส่วนทักษะการเขียน นักศึกษามีทักษะการอ่านเห็นด้วยในการเรียนภาษามลายู คือ คนที่มีความรู้ภาษามลายูดี ย่อมมีโอกาสได้รับความสุข ความบันเทิงจากภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และบทเพลงภาษามลายู มากกว่าคนที่อ่านภาษามลายูไม่ออกและฟังเข้าใจ

ผลจากการศึกษาด้านความสัมพันธ์ พบว่า ปัจจัยด้านวุฒิการศึกษา และระดับการเรียนภาษามลายู ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับทักษะการอ่านเขียนและเขียนบอก ส่วนปัจจัยด้านสาขาวิชา มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับทักษะการอ่านในการเรียนภาษามลายูที่ ระดับ 0.05 ซึ่งโดยภาพรวม นักศึกษาร้อยละ 33.3 มีทักษะการอ่านไม่เห็นด้วย แต่ผู้ที่เลือกเรียนสาขาวิชาอื่นๆ ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งต่อทักษะการอ่านเขียนร้อยละ 15.1 มากกว่า ผู้ที่เลือกเรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษที่มีทักษะการอ่านไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งถึงร้อยละ 13.5

มากกว่าผู้ที่เลือกเรียนสาขาภาษามลายูไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับทัศนคติเชิงลบเพียงร้อยละ 10.3 และจากผลการศึกษาได้พบว่า สาขาวิชามีความสัมพันธ์ทางสถิติกับทัศนคติเชิงบวกในการเรียนภาษามลายู ที่ระดับ 0.01 ซึ่งโดยภาพรวม มีนักศึกษาร้อยละ 48.4 มีทัศนคติเห็นด้วย แต่ผู้ที่เลือกเรียนสาขาวิชาภาษามลายูมีทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยร้อยละ 32.5 มากกว่าผู้ที่เลือกเรียนสาขาวิชาอื่นๆที่มีทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยกับทัศนคติเชิงบวกร้อยละ 18.3 และผู้ที่เลือกเรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษมีทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อทัศนคติเชิงบวก เพียงร้อยละ 13.5 นั้นแสดงว่า ผู้ที่เลือกเรียนสาขาวิชาภาษามลายูมีแนวโน้มว่ามีทัศนคติที่ดีในการเรียนภาษามลายูมากกว่าผู้ที่เลือกเรียนสาขาวิชาอื่นๆ และจากการศึกษาข้อเสนอแนะเพื่อให้สามารถเรียนภาษามลายูอย่างได้ผล พบว่า

1. การสนับสนุนทัศนคติเชิงบวก ควรเริ่มการเรียนการสอนภาษามลายูจากทักษะการฟังอย่างง่ายๆ ก่อนแล้วจึงเน้นทักษะการพูดส่งเสริมให้นักศึกษา พูด สนทนา ภาษามลายู ในห้องเรียน โดยเน้นพูดประโยคง่ายๆ ที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน แล้วเริ่มเน้นทักษะการอ่าน หลังจากนั้นจึงค่อยมาเน้นทักษะการเขียน จะรู้สึกสนุกกับการเรียนภาษามลายูมากขึ้น

2. การปรับปรุงทัศนคติเชิงลบ ควรสร้างความตระหนัก ความชอบ ความขยัน และความเข้าใจแก่ผู้เรียนอย่างเป็นกันเอง เพื่อให้เห็นความสำคัญของภาษามลายู ผู้สอนให้คำปรึกษาและแนะนำ เพื่อเสริมแรงจูงใจในการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

Research Title : Attitudes of Rajchabhat Yala University Students towards Malay Language Learning

The researcher : Miss Suhaila Binsama-ae
Miss Parida Hayeeteh
Miss Nureeda Japakeeya
Miss Nipattama Chewoh

Organization : Malay Language Program, Humanity Department, Humanities and Social Sciences Rajchabhat Yala University

Academic Year : 2010

This research aimed to investigate attitudes towards Malay language learning of Yala Rajchabhat University students who took the Malay language course of the academic year 2009. The subjects were 155 YRU students. The questionnaires were returned about 126 out of 155. It was 81.29 percent.

The results of this study investigating attitudes towards Malay language showed that students held their attitudes at the disagree level. They saw that even if they were weak in Malay language knowledge and had other professional knowledge, they were able to progress. Grammar of Malay language was difficult to understand. It was hard to remember many new vocabularies. Moreover, their attitudes were at low level in aspect of communication in Malay language. In addition, students held positive attitudes towards Malay language learning in terms of the advantages of knowing it. Students understanding Malay language had more opportunities to be happy comparing to students who don't understand Malay language. They can watch Malay movies, read news, journal as well as listen to Malay songs.

The results of the study showed that there was not significant correlation between their level of Malay language learning and both positive and negative attitudes. There were significant

correlation between negative attitudes towards Malay language learning and students' major at 0.05. Overall, 33.3 percent of students held their attitudes at the disagree level. 15.1 percent of students who studied other programs held the negative attitudes at the disagreed and strongly disagreed level. It was 13.5 percent of students majoring in English held negative attitudes at the disagreed and strongly disagreed level. On the other hand, it was only 10.3 percent of students majoring in Malay language held negative attitudes at the disagreed and strongly disagreed level. The results also found that there were significant correlation between having positive attitudes towards the learning Malay language and students' majors at 0.01. Overall, 48.4 percent of students hold the attitudes at the agreed level. 32.5 percents of students majoring in Malay language held attitudes at the agreed and disagreed level. 18.3 of students majoring in others held positive attitudes at the agreed and disagreed level. 13.5 of students majoring in English held positive attitudes at the agreed and disagreed level. In other words, students majoring in Malay language tended to hold positive attitudes towards Malay language course rather than others major students. Finally, there were some suggestions as following:

1. To encourage students to hold positive attitudes, students should be started with listening skill and urged to speak Malay language in class. They should be taught simple sentences relating to their daily life. Then, reading and writing should be taught respectively.
2. To improve students' negative attitudes, teachers should make understanding for learners to realize the importance of Malay language. Teachers should give them suggestion and consultation for learning the Malay language and motivate them to learn Malay language continuously.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่มีต่อการเรียนภาษามลายู ได้รับ การสนับสนุนทุนวิจัยจากงบประมาณของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา การเก็บข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่เลือกเรียนวิชาภาษามลายู ประจำปี การศึกษา 2552 จำนวน 155 คน เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่มีต่อการเรียน ภาษามลายู ขอขอบคุณนักศึกษาหลักสูตรภาษามลายูทุกท่าน ที่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเก็บข้อมูล ขณะทำงาน ภาคสนามจนงานลุล่วงสำเร็จ จึงขอแสดงความซาบซึ้งต่อทุกๆ คนไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยและทีมงานขอขอบคุณ ขอบพระคุณทุกท่าน ที่ได้เอื้ออำนวยให้การวิจัยครั้งนี้ลุล่วง ไปด้วยดี ทางทีมงานวิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นคุณค่าในการพัฒนากระบวนการเรียน ภาษามลายูให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

นางสาวสุธัยลา บินสะมะแอ

นางสาวพรีดา หะยีเตะ

นางสาวนุรีดา จะปะกียา

นางสาวนิปัทมา เจะโวะ

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสภาพปัจจุบันที่อิทธิพลของโลกาภิวัตน์ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง และยิ่งจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศย่อมได้เปรียบในการทำกิจการต่างๆ เพราะคงไม่มีใครจะติดต่อสื่อสารและรู้เรื่องได้ดีเท่ากับการพูดภาษาเดียวกัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจึงมีความสำคัญ ในด้านการศึกษาและการสื่อสารเพื่อดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ และมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามความถนัดของผู้เรียน รวมทั้งการพูด การฟัง การเขียนและการอ่าน ตลอดจนพื้นฐานทางวัฒนธรรมของเจ้าของภาษานั้นๆ ภาษามลายูเป็นภาษาหนึ่งที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายในภูมิภาคอาเซียน โดยเฉพาะชนพื้นเมืองบริเวณคาบสมุทรมลายู ทางภาคใต้ของประเทศไทย และบางส่วนของเกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซีย เป็นภาษาทางการของประเทศมาเลเซียและประเทศบรูไน และเป็น 1 ใน 4 ภาษาทางการของประเทศสิงคโปร์

ภาษามลายู ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ได้ถูกกำหนดเป็นหนึ่งในรายวิชาในกลุ่มวิชาภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งจัดอยู่ในหมวดศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่นและสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี (สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรกฎาคม 2553 หน้า 7)

อย่างไรก็ตาม นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ประจำปีการศึกษา 2552 นั้น มีพื้นฐานการเรียนรู้ภาษามลายูที่แตกต่างกัน เนื่องจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก โดยเฉพาะปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องทัศนคติ ซึ่งมีผลกระทบต่อบุคคลภายนอก คือ อาจารย์ นักศึกษา สถาบัน

หลักสูตรการศึกษา สภาพการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ดังนั้น ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนจึงต้องคำนึงถึงปัจจัยดังกล่าวอย่างแท้จริง เพื่อปรับปรุงและแก้ไขปัญหาการเรียนภาษามลายูของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่มีต่อการเรียนภาษามลายู

1.3 ขอบเขตการศึกษา

1.3.1 ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มประชากร คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ที่เลือกเรียนวิชาภาษามลายู มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำนวน 155 คน

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย วุฒิการศึกษาก่อนเข้าศึกษาต่อสาขาวิชาที่เลือกเรียน ระดับผลการเรียนวิชาภาษามลายู และทัศนคติในการเรียนภาษามลายู

1.3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2552 – ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2553

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ทำให้ทราบทัศนคติในการเรียนวิชาภาษามลายูของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ได้ศึกษารูปแบบการเรียนรายวิชาภาษามลายู

1.4.2 ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดกระบวนการเรียนการสอน วิชาภาษามลายู

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 ทศนคติ ความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ หรือท่าทีของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

1.5.2 นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่เลือกเรียนวิชาภาษามลายู มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ประจำปีการศึกษา 2552 จำนวน 155 คน

บทที่ 2

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่มีต่อการเรียนวิชาภาษามลายู ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารที่เป็นแนวคิดวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอสาระสำคัญดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ (Attitude)
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้
- 2.3 รายงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ (Attitude)

ในการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ (Attitude) นั้น ผู้วิจัยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 8 ส่วน คือ

- 2.1.1 ความหมายของทัศนคติ
- 2.1.2 ลักษณะของทัศนคติ
- 2.1.3 องค์ประกอบของทัศนคติ
- 2.1.4 เหตุเกิดของทัศนคติ
- 2.1.5 ประเภทของทัศนคติ
- 2.1.6 การวัดทัศนคติ
- 2.1.7 หน้าที่และประโยชน์ของทัศนคติ
- 2.1.8 แนวการพัฒนาทัศนคติที่ดี

2.1.1 ความหมายของทัศนคติ

ทัศนคติเป็นแนวความคิดที่มีความสำคัญมากแนวทางจิตวิทยาสังคม และการสื่อสาร สำหรับการนิยามคำว่าทัศนคตินั้น ได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 389) ได้ให้ความหมายทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกส่วนตัวที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นคำสมาสระหว่างคำว่า “ทัศนะ” ซึ่งแปลว่า ความคิดเห็น กับคำว่า “คติ” ซึ่งแปลว่า แบบอย่างหรือลักษณะ เมื่อรวมกันเข้าจึงแปลว่า ลักษณะของความเห็น

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2550 : 366) ให้ความหมายว่า ทักษคติ เป็นอัษณาสัย (Disposition) หรือแนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสนองตอบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้า ซึ่งอาจจะเป็นได้ทั้งคน วัตถุสิ่งของ หรือความคิด (Ideas) ทักษคติอาจจะบวก หรือลบ ถ้าบุคคลมีทักษะคติบวกต่อสิ่งใด ก็จะมีพฤติกรรมที่จะเผชิญกับสิ่งนั้น ถ้ามีทักษะคติลบก็จะหลีกเลี่ยง ทักษคติเป็นสิ่งที่เรียนรู้และเป็นการแสดงออกของค่านิยมและความเชื่อของบุคคล

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2545: 138) อธิบายว่า ทักษคติ คือ สภาพความพร้อมทางจิตที่เกี่ยวข้องกับความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มของพฤติกรรมบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ สถานการณ์ต่างๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง และสภาพความพร้อมทางจิตนี้จะต้องอยู่นานพอสมควร

ผึ่งไพร ไชยมุติ (2545 : 16) อธิบายว่า ทักษคติหมายถึง ความเชื่อ ความรู้สึกเชิงประมาณค่าของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ ซึ่งผ่านเข้ามาในประสบการณ์ของบุคคล ความรู้สึกเชิงประมาณค่านี้เป็นได้จากทางด้านบวกถึงด้านลบ ทำให้บุคคลพร้อมที่จะได้ตอบสนองต่อสิ่งต่าง ๆ

สุริยา ไชยโยธา (2543 : 8) ให้ความหมายของทักษะคติว่า หมายถึง ความคิด ความรู้สึก ที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นผลมาจากประสบการณ์หรือสิ่งแวดล้อมรอบข้าง ความคิด ความรู้สึกดังกล่าวเป็นไปในทางชอบ ไม่ชอบ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย อันมีแนวโน้มที่จะให้บุคคลแสดงปฏิกิริยาและกระทำต่อสิ่งนั้นๆ ทั้งในทางสนับสนุนและต่อต้าน ทักษคติเป็นสิ่งที่ไม่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน การที่จะทราบทักษะคติของบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้นั้น ต้องใช้วิธีการแปลความหมายของการแสดงออกซึ่งอาจจะเป็นแบบใดแบบหนึ่งขององค์ประกอบของทักษะคติก็ได้

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ทักษคติ หมายถึง แนวโน้มที่มีผลต่อพฤติกรรมการตอบสนองของสิ่งแวดล้อมรอบข้าง ซึ่งอาจจะเป็นได้ทั้งคน วัตถุสิ่งของ หรือความคิด (Ideas) ความรู้สึก ทักษคติอาจจะบวกหรือเชิงลบ ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

2.1.2 ลักษณะของทักษะคติ

ประคินันท์ อุปรมย์ (2544 : 145) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของทักษะคติ ดังนี้

1. ทักษคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือเกิดจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด
2. ทักษคติเป็นสภาพจิตใจที่มีอิทธิพลต่อการคิดและการแสดงพฤติกรรมของบุคคล
3. ทักษคติเป็นสภาพทางจิตใจที่มีความถาวรพอสมควร และเมื่อเกิดขึ้นแล้วโดยทั่วไปมักเปลี่ยนแปลงได้ยาก

ส่วน Scott (1975: 265) ได้กล่าวถึงลักษณะที่สำคัญของทัศนคติไว้ดังต่อไปนี้

1. ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือเกิดจากการสะสมประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด
2. ทัศนคติมีคุณลักษณะของการประเมิน (Evaluative Nature) ทัศนคติเกิดจากการประเมินความคิด หรือความเชื่อที่บุคคลมีอยู่เกี่ยวกับสิ่งของ บุคคลอื่น หรือเหตุการณ์ ซึ่งจะเป็นสื่อกลางทำให้เกิดปฏิกิริยาตอบสนอง คุณลักษณะของทัศนคติในด้านการประเมินนี้ (Fishbein and Ajzen, 1975)เน้นว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่สุด ที่ทำให้ทัศนคติแตกต่างกันอย่างแท้จริงจากแรงผลักดันภายในอื่น ๆ เช่น นิสัย แรงขับ หรือแรงจูงใจ
3. ทัศนคติมีคุณภาพและความเข้ม (Quality and Intensity) โดยคุณภาพและความเข้มของทัศนคติ จะเป็นสิ่งที่บ่งถึงความแตกต่างของทัศนคติที่แต่ละคนมีต่อสิ่งต่าง ๆ คุณภาพของทัศนคติเป็นสิ่งที่ได้จากการประเมิน เมื่อบุคคลประเมินทัศนคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ก็อาจมีทัศนคติทางบวก (ความรู้สึกรักชอบ) หรือทัศนคติทางลบ (ความรู้สึกลังเลไม่ชอบ) ต่อสิ่งนั้น
4. ทัศนคติมีความคงทนไม่เปลี่ยนแปลง (Permanence) เนื่องจากทัศนคติเกิดจากการสะสมประสบการณ์ และผ่านกระบวนการเรียนรู้มา
5. ทัศนคติต้องมีที่หมาย (Attitude Object) โดยมีที่หมายต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น คน วัตถุ สิ่งของ สถานที่ หรือเหตุการณ์ เป็นต้น
6. ทัศนคติมีลักษณะความสัมพันธ์ โดยทัศนคติจะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับวัตถุ สิ่งของ บุคคลอื่น หรือสถานการณ์

จากลักษณะทัศนคติที่กล่าวมาข้างต้น สรุปว่า ทัศนคติเป็นสิ่งที่บุคคลได้มาจากการเรียนรู้ ทัศนคติจึงเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ที่บุคคลจะใช้เชื่อมโยงอารมณ์ ความรู้ ปัญญา และพฤติกรรมของตน เพื่อกระทำต่อเป้าหมายสิ่งที่ตนพบ

2.1.3 องค์ประกอบของทัศนคติ

Loudon and Della Bitta (1993:427- 428) กล่าวว่า การเกิดทัศนคติ เกิดมาจากหลายปัจจัย ดังนี้

1. ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล (Personal experience) เนื่องจากในชีวิตประจำวันของบุคคล จำเป็นต้องติดต่อสัมพันธ์สิ่งต่าง ๆ (objects) รอบๆตัวตลอดเวลา จึงมีการประเมินสิ่งใหม่และประเมินสิ่งเก่า ซ้ำๆ ซากๆ กระบวนการประเมินเหล่านี้ทำให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาขึ้นเป็นทัศนคติที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ขึ้น นอกจากนั้นยังมีปัจจัยอื่น ๆ อันเกิดจากตัวบุคคลนั้น ไม่อยู่กับที่ตั้งแต่เกิด จากตัวบุคคลนั้นเองที่มีอิทธิพลต่อการประเมินวัตถุทางการตลาดโดยตรง ที่สำคัญ 3 ประการคือ

2. การเข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มต่าง ๆ (Group associations) คนเราทุกคนย่อมได้รับอิทธิพลไม่มากนักน้อย จากสมาชิกคนอื่น ๆ ที่ตนเองเข้าไปร่วมอยู่ด้วยเสมอโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านทัศนคติ ทัศนคติของเราที่จะมีต่อผลิตภัณฑ์ จริยธรรม สวัสดิภาพและสถานการณ์แวดล้อมอื่น ๆ ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของกลุ่มที่ตนเองเข้าไปเกี่ยวข้อง หรือปรารถนาที่จะเข้าร่วมด้วยอย่างมาก กลุ่มดีคุณค่าหรือมีความเชื่อความคิดอย่างไร ก็จะทำให้บุคคลมีทัศนคติคล้อยตามไปด้วย กลุ่มดังกล่าวได้แก่ ครอบครัว กลุ่มเพื่อนฝูง เพื่อนร่วมงาน รวมทั้งกลุ่มวัฒนธรรมต่างๆ ที่ถ่ายทอดกันมา นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาการทางด้านทัศนคติของบุคคลโดยตรง

3. ปัจจัยอิทธิพลอื่น ๆ (Influential others) การก่อตัวของทัศนคติของบุคคล นอกจากเกิดจากแหล่งที่มาหลายทางดังกล่าวมาแล้ว ทัศนคติของบุคคลหรือทัศนคติของผู้บริโภค ยังสามารถก่อตัวขึ้นหรืออาจเกิดการเปลี่ยนแปลงได้จากการที่ผู้บริโภคได้เข้าไปติดต่อสัมผัสกับบุคคลที่มีอิทธิพลที่ตนเองยอมรับและศรัทธาอีกด้วย เช่น เพื่อนที่ตนเองนับถือญาติพี่น้องและผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น อย่างเช่นผู้นำทางความคิด (opinion leaders) จะมีอิทธิพลอย่างมากต่อทัศนคติ และพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภค

Johns (1996 : 131 – 133) กล่าวถึงองค์ประกอบของทัศนคติที่สำคัญอยู่ 3 ประการ ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านที่เกี่ยวกับอารมณ์และความรู้สึก (Affect) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ ที่เชื่อว่าเป็นผลของการเรียนรู้ที่ได้จากพ่อแม่ ครูอาจารย์ และเพื่อนวัยเดียวกันเป็น เกี่ยวกับความรู้สึกที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ การชอบหรือไม่ชอบต่อบุคคล สิ่งของ หรือเหตุการณ์ เช่น การรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจต่อนาย การชอบหรือไม่ชอบดนตรี งานศิลปะอาหารบางชนิด เป็นต้น

2. องค์ประกอบด้านที่เกี่ยวกับความนึกคิด (Cognition) เป็นอีกส่วนหนึ่งของทัศนคติที่เป็นด้านความรู้ การรับรู้ ความเห็นและความเชื่อของบุคคล ซึ่งมีที่มาจากกระบวนการทางความคิดที่ใช้เหตุผลเชิงตรรกะเป็นหลัก จึงเป็นทัศนคติที่ผ่านการประเมินของบุคคลนั้นแล้ว เช่น ความเชื่อว่าคนหรือสิ่งของนั้นดีหรือไม่ดี หรือผู้บังคับบัญชาที่มีความคิด หรือความเชื่อว่า ผู้ได้บังคับบัญชาของตนมีความเป็นผู้ใหญ่พอสามารถที่จะปกครองตนเอง

3. องค์ประกอบด้านที่เกี่ยวกับพฤติกรรม (Behavior) เป็นทัศนคติอีกส่วนหนึ่งของบุคคลที่ตั้งใจที่จะกระทำต่อคนอื่นหรือวัตถุสิ่งของด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น การแสดงความเป็นมิตร ให้ความอบอุ่นหรือก้าวร้าว เป็นปฏิบัติหรือถืออาหาร เป็นต้น โดยแนวโน้มของพฤติกรรมเป็นผลมาจากความคิด ความเชื่อ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเรานั้น

จากองค์ประกอบที่ได้เสนอข้างต้น สรุปว่าองค์ประกอบด้านความคตินั้นเป็นขั้นพื้นฐานของทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกของบุคคล ซึ่งแสดงออกมาในรูปแบบของการยอมรับหรือต่อต้าน ความพอใจหรือไม่พอใจ โดยความรู้สึกที่เกิดขึ้นนั้นจะมีผลกระทบต่อการแสดงออกของบุคคล

2.1.4 เหตุเกิดของทัศนคติ

ประคินันท์ อุปรมย์ (2544 : 146-148) ได้อธิบายถึงการเกิดทัศนคติดังนี้

1. บิดามารดาและการอบรมเลี้ยงดู การประพฤติปฏิบัติตนและการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่เป็นสิ่งที่มียอิทธิพลสำคัญเป็นอันดับแรกต่อการสร้างทัศนคติอย่างใดอย่างหนึ่งให้เกิดขึ้นแก่เด็ก
2. ครูและการอบรมสั่งสอน การเลือกครูที่เหมาะสมต่อการสอนเยาวชนของชาติเป็นสิ่งสำคัญ เพราะครูแต่ละคนไม่เพียงแต่จะมีอิทธิพลในการถ่ายทอดความรู้ให้กับเด็กเท่านั้น ยังมีอิทธิพลทั้งในการเสริมสร้างและเปลี่ยนแปลงทัศนคติของเด็กอย่างมากอีกด้วย
3. การศึกษา ปัจจุบันวิทยาการทั้งหลายก้าวหน้าไปมาก การศึกษาหาความรู้ของเด็กเป็นไปอย่างกว้างขวาง ยิ่งเด็กได้รับการศึกษาสูงเพียงใดวิชาความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับยังมีอิทธิพลต่อความคิดและการเกิดทัศนคติต่างๆ ของเขามาก
4. วัฒนธรรมในสังคม สังคมที่ต่างกันย่อมมีอิทธิพลต่อการสร้างทัศนคติให้แก่บุคคลในแต่ละสังคม
5. ความก้าวหน้าทางวิชาการ และเครื่องมือสื่อสารใหม่ๆ ความรู้ทางวิชาการที่เปลี่ยนไปจากเดิมในทุกๆ แขนงวิชา และความก้าวหน้าของเครื่องมือสื่อสาร เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์และดาวเทียม ฯลฯ ต่างเหล่านี้ ทำให้บุคคลในสถานที่ที่ห่างไกลหรือมีวัฒนธรรมต่างๆ มีโอกาสใกล้ชิดและถ่ายทอดวัฒนธรรมของกันและกันให้แกกันและกันได้มากขึ้น

จากคำอธิบายสรุปได้ว่า เหตุเกิดทัศนคติได้แก่ประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งขึ้นอยู่กับ การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ครูและการอบรมสั่งสอน การศึกษา วัฒนธรรมในสังคม ความก้าวหน้าทางวิชาการ และเครื่องมือสื่อสารใหม่ๆ ความรู้ทางวิชาการที่เปลี่ยนไปจากเดิมในทุกๆ แขนงวิชา และความก้าวหน้าของเครื่องมือสื่อสาร

2.1.5 ประเภทของทัศนคติ

สุชา จันทรหอม และ สุรงค์ จันทรหอม (2524: 85-86) ได้จำแนกทัศนคติออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ทัศนคติในการสร้างสรรค์ (Positive or constructive attitude) หมายถึง ทัศนคติที่มีแนวโน้มไปในทางเสริมสร้างที่ดีงาม และการให้ความสนับสนุน
2. ทัศนคติในทางต่อต้าน (Negative or destructive attitude) หมายถึง ทัศนคติที่มีแนวโน้มไปในทางขัดแย้ง มุ่งร้าย หรือเป็นไปในทางทำลาย

ด้าน คารณิ (2542 : 43) ได้จำแนกทัศนคติออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. ทัศนคติในทางบวก (Positive Attitude) คือ ความรู้สึกต่อสิ่งแวดล้อมในทางที่ดีหรือยอมรับ ความพอใจ เช่น นักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อการโฆษณา เพราะวิชาการโฆษณาเป็นการให้บุคคลได้มีอิสระทางความคิด

2. ทัศนคติในทางลบ (Negative Attitude) คือ การแสดงออก หรือความรู้สึกต่อสิ่งแวดล้อมในทางที่ไม่พอใจ ไม่ดี ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย เช่น นิดไม่ชอบคนเลี้ยงสัตว์ เพราะเห็นว่าทารุณสัตว์

3. การไม่แสดงออกทางทัศนคติ หรือมีทัศนคติเฉยๆ (Negative Attitude) คือ มีทัศนคติเป็นกลาง อาจจะเพราะว่าไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ หรือในเรื่องนั้นๆ เราไม่มีแนวโน้มทัศนคติอยู่เดิมหรือไม่มีแนวโน้มทางความรู้ในเรื่องนั้นๆ มาก่อน เช่น เรามีทัศนคติที่เป็นกลางต่อผู้ไม่โครเวฟ เพราะเราไม่มีความรู้เกี่ยวกับโทษหรือคุณของผู้ไม่โครเวฟมาก่อน

นอกจากนี้ ปรีชาภรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์ (2546 : 245 – 247) ได้แบ่งประเภทของทัศนคติไว้หลายประเภทดังต่อไปนี้

1. ทัศนคติทั่วไป (General Attitude) ได้แก่ สภาพของจิตใจโดยทั่วไป เป็นแนวคิดประจำตัวของบุคคล ทัศนคติโดยทั่วไป ได้แก่ ลักษณะของบุคลิกภาพอันกว้างขวาง เช่น การมองโลกในแง่ดี การเคร่งในระเบียบ ประเพณี เป็นต้น

2. ทัศนคติเฉพาะอย่าง (Specific Attitude) ได้แก่ สภาพทางจิตใจที่บุคคลมีต่อวัตถุสิ่งของ บุคคล สถานการณ์ และสิ่งอื่นๆ ทัศนคติเฉพาะอย่างนี้จะแสดงออกในลักษณะชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นคนนั้น ถ้าชอบหรือเห็นดีด้วยก็เรียกว่า มีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่ถ้าไม่ชอบและเห็นว่าไม่ดีต่อสิ่งนั้น เป็นการจำเพาะเจาะจง เช่น นักเรียนไม่ชอบครูคนนี้เรียกว่า ทัศนคติที่ไม่ดีต่อครูคนนี้ ถ้ามีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ก็แสดงว่านักเรียนชอบเรียนภาษาอังกฤษ เป็นต้น

จากคำอธิบายข้างต้นสรุปได้ว่า ประเภทของทัศนคติของบุคคลนั้นมีทั้งทัศนคติที่เป็นพฤติกรรมทั่วไป เป็นเอกลักษณ์ส่วนบุคคล และพฤติกรรมเฉพาะอย่าง ที่แสดงออกถึงอารมณ์และความรู้สึกส่วนตัว

2.1.6 การวัดทัศนคติ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2523:67 อ้างถึงใน อัสพร ยิ่งเจริญ 2543) กล่าวว่า การวัดทัศนคติของบุคคลนั้น อาจวัดจากองค์ประกอบทั้งสามคือบุคคลคนหนึ่ง บุคคลอื่น และวัตถุหรือสิ่งของ โดยจะวัดที่องค์ประกอบเดียว หรือมากกว่าก็ได้ และการวัดทัศนคตินั้น เป็นการวัดสิ่งที่แสดงถึงผลรวมของมนุษย์เกี่ยวกับความรู้สึก ความชอบ ความพอใจ ความกลัว อคติ และความเชื่อฟังทั้งหมดที่มีต่อเรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยเฉพาะการศึกษา ทัศนคติ อาจทำได้ 3 วิธี คือ

1. การสังเกต (Observation) เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ศึกษาทัศนคติโดยใช้ประสาทหูและประสาทตาเป็นสำคัญ การสังเกตเป็นวิธีการศึกษาพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด แล้วนำข้อมูลที่สังเกตนั้นไปอนุมานว่ามีทัศนคติต่อสิ่งนั้นอย่างไร

2. การให้รายงานตัวเอง (Self-report) เป็นวิธีการศึกษาทัศนคติของบุคคล โดยให้บุคคลนั้นเล่าความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้นออกมา เช่น อาจรู้สึกชอบ ไม่ชอบ ดี ไม่ดี ซึ่งผู้รายงานตนเองจะเล่าหรือบรรยายความรู้สึกนึกคิดของเขาออกมาตามประสบการณ์และความสามารถที่เขา มีอยู่ ซึ่งจะแตกต่างออกไปในแต่ละบุคคล จากการที่ฟังการบอกเล่าเหล่านี้สามารถกำหนดค่าคะแนนของทัศนคติได้

3. เทคนิคการฉายออก (Projective Techniques) เป็นวิธีการวัดทัศนคติโดยการสร้างจินตนาการจากภาพ โดยใช้ภาพเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลนั้นแสดงความคิดเห็นออกมาจะได้สังเกตและวัดได้ว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึกอย่างไร ซึ่งบุคคลย่อมแสดงออกมาตามประสบการณ์ที่เคยได้รับมาแต่ละคนจะมีการแสดงออกไม่เหมือนกัน

นอกจากนี้ บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2534 : 130) กล่าวถึงการวัดทัศนคติว่า มีเทคนิควิธีการหลายวิธีซึ่งแตกต่างกันออกไป วิธีการเหล่านี้ได้แก่

1. การวัดทัศนคติโดยใช้ช่วงปรากฏเท่ากัน (Equal Appearing Interval) วิธีการนี้สร้างขึ้นโดย เรอสโตน (Thurastone) มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้ คือ ขั้นแรกต้องทำการสร้างข้อความที่แทนความรู้สึกของกลุ่มบุคคล ให้ได้ข้อความมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เพื่อนำไปให้ตุลาการพิจารณาให้ความเห็นต่อข้อความที่สร้างขึ้นมา โดยเรียงลำดับความเห็นด้วยมากที่สุดไปจนถึงเห็นด้วยอย่างมาก จำนวน 11 ระดับ แล้วนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์นี้ได้จากการให้ระดับข้อความต่างๆ ทั้งหมดจากคณะตุลาการ

2. การวัดทัศนคติโดยใช้วิธีการลิเคิร์ต (Likert Method or Sumated Rating) วิธีการนี้สร้างขึ้น โดย เรอนิส ลิเคิร์ต (Renis Likert) โดยการสร้างข้อความขึ้นหลายๆ ข้อความ (Attitude Statements) ให้ครอบคลุมหัวข้อที่จะศึกษา การตอบแบบสอบถามนี้มีให้เลือก 5 ข้อ คือ 1) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2) เห็นด้วย 3) ไม่แน่ใจ 4) ไม่เห็นด้วย 5) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง การให้คะแนนนั้นขึ้นอยู่กับชนิดของข้อความว่าเป็นทางบวก หรือทางลบ การให้คะแนนอาจให้ตั้งแต่ 0 ถึง 4 หรือ จาก 1 ถึง 5 การตีความหมายของคะแนนไม่แตกต่างกัน

3. การวัดทัศนคติโดยวิธีวิเคราะห์สเกล (Scalogram Analysis) วิธีวิเคราะห์สเกลนี้เป็นวิธีการที่อธิบายถึงขบวนการในการประเมินผลกลุ่มของข้อความกลุ่มหนึ่งๆ ว่า เป็นไปตามข้อจำกัด หรือครบถ้วนตามลักษณะที่ถูกต้องในการสร้างสเกลโดยวิธีของกัทแมน (Guttman) เชื่อว่า ในสเกลสำหรับวัดทัศนคตินั้นควรเลือกข้อความจำนวนเล็กน้อย (4- 6 ข้อความ) โดยเลือกจากข้อความหลายๆ ข้อความซึ่งเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมด

4. การวัดทัศนคติโดยวิธีจำแนกความหมาย (Semantic Differential) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความคิดรวบยอด เป็นการศึกษาถึงความหมายต่างๆ ตามความคิดเห็นของกลุ่มที่เราศึกษาโดยทั่วไปสเกลแบ่งเทคนิค

ความหมายจำแนกจะประกอบด้วยข้อให้เลือก 7 ข้อ จะให้กลุ่มบุคคลที่จะศึกษาประเมินค่าเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สเกลนี้ให้ผู้ตอบประเมินค่ามากน้อย เช่น ดี-เลว ช้า-เร็ว เป็นต้น โดยการประเมินนั้นจะใช้คำคุณศัพท์ซึ่งตรงกันข้ามกันดังตัวอย่างที่กล่าว และลำดับข้อความมากน้อย จากด้านหนึ่งไปสู่อีกด้านหนึ่ง ทั้งหมด 7 อันดับ

ลิเคิร์ต (Likert, 1932 อ้างถึงใน บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2531 : 160 - 162) ได้สร้างมาตรวัดทัศนคติ ขึ้นมีชื่อว่า มาตรวัดรวม (Summative Scale or Summated Rating Scale) การสร้างมาตรวัดแบบมาตรรวมของ ลิเคิร์ต นี้ มีหลักการสำคัญ 3 ประการคือ การสร้างข้อความ การให้คะแนนข้อความ และการคัดเลือกข้อความ การสร้างข้อความนั้นจะสร้างข้อความขึ้นให้มีลักษณะเป็นบวกและลบพอๆ กัน จำนวนได้น้อยกว่า 20 ข้อความ โดยอาศัยหลักการสร้างข้อความวัดทัศนคติ เมื่อได้ข้อความแล้วก็กำหนดคำตอบ อาจจะเป็น 3 คำตอบ 5 คำตอบ หรือ 7 คำตอบก็ได้ แต่ส่วนมากใช้ 5 คำตอบ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การให้คะแนนข้อความจะยึดเนื้อความของข้อความเป็นหลัก ถ้าข้อความใดมีลักษณะเป็นบวก คือมีเนื้อความเป็นไปตามประสงค์ จะให้คะแนน เห็นด้วยอย่างยิ่ง 5 คะแนน เห็นด้วย 4 คะแนน ไม่แน่ใจ 3 คะแนน ไม่เห็นด้วย 2 คะแนน ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 คะแนน แต่ถ้าข้อความใดมีลักษณะเป็นลบ คือมีเนื้อความตรงกันข้ามกับความประสงค์ ก็จะให้คะแนนกลับกัน การให้คะแนนอาจจะให้ในรูปอื่นที่มีลักษณะคล้ายกับที่กล่าวนี้ก็ได้เช่น 4, 3, 2, 1, 0 หรือ 2, 1, 0, -1 และ -2 ตามลำดับ โดยมีการคัดเลือกข้อความ 2 วิธี ดังนี้

1. การหาค่าสหพันธ์รายข้อ กับคะแนนรวม โดยการให้คะแนนในแต่ละข้อ และคะแนนทุกข้อความ จากนั้นใส่สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Pearson Product Moment ถ้าค่าที่ได้เป็น 0 หรือใกล้ 0 ควรตัดข้อความนั้นออกไป

2. การหาความสอดคล้องภายในตามเกณฑ์ เป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้คะแนนรวมเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง กล่าวคือ เมื่อนำข้อความไปทดลองใช้แล้ว นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด รวมคะแนนทุกข้อความของทุกคน นำคะแนนรวมมาเรียงกันจากมากไปน้อย และแบ่งเป็นกลุ่มสูง 25% กลุ่มต่ำ 25% นำไปวิเคราะห์ข้อความทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่างกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำด้วยสูตร t-test. ถ้าค่า t ที่ทัศนคติได้มีค่ามากกว่าค่า t ในตารางก็แสดงว่า ข้อความนั้นมีคุณภาพดี มีอำนาจจำแนกแยกกลุ่มที่เห็นด้วยกับไม่เห็นด้วยออกจากกันได้ โดยทั่วไปค่า t ที่ใช้ได้มีค่าตั้งแต่ 2.0 ขึ้นไป

2.1.7 หน้าที่และประโยชน์ของทัศนคติ

Katz, quoted in Loudon and Della Bitta (1993 : 425) อธิบายหน้าที่ของทัศนคติ (Functions of attitudes) ดังนี้

1. หน้าที่ในการปรับตัว (Adjustment function) ทัศนคติจะช่วยให้เราปรับตัวเข้าหาวัตถุ (สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเรา) ที่จะช่วยให้ได้รับความพึงพอใจหรือได้รับรางวัล และจะหลีกเลี่ยงต่อวัตถุที่คิดว่าจะให้โทษ หรือเป็นสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ นั่นคือ ยึดถือแนวคิดเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองมากที่สุด และหลีกเลี่ยงสิ่งที่จะให้โทษให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด เนื่องจากผู้บริโภคได้รับประสบการณ์ที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ บริการ หรือร้านค้า ทั้งที่ได้รับความพอใจ และไม่ได้รับความพอใจ ดังนั้น ทัศนคติของผู้บริโภคต่อสิ่งเหล่านี้จึงมีลักษณะแปรผันขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ได้รับมา

2. หน้าที่ในการป้องกันตนเอง (Ego – defensive function) ทัศนคติจะช่วยปกป้องภาพลักษณ์แห่งตน (ego or self – image) ต่อความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ หรืออันตรายที่เกิดขึ้นจากภายนอก ซึ่งจุดมุ่งหมายของทัศนคติในลักษณะนี้ ก็เพื่อที่จะป้องกันส่วนขาดหรือส่วนเสียของตนเองให้เกิดความสบายใจ ตัวอย่างเช่น นักศึกษาที่สอบตกในวิชาหนึ่ง อาจเลือกที่จะตำหนิอาจารย์ผู้สอนว่าสอนไม่ดี หรือให้เกรดไม่ยุติธรรม แทนที่จะยอมรับว่าเพราะตัวเองก็เกียจไม่ขยันเรียน

3. หน้าที่ในการแสดงออกค่านิยม (value – expressive function) ทัศนคติที่ทำหน้าที่ในการแสดงออกค่านิยม จะพยายามแสดงลักษณะที่แท้จริงของตนเองให้ปรากฏแทน ตัวอย่างเช่น นักอนุรักษ์นิยม อาจจะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อเสื้อผ้าสีสดใส นูตฉาด จะแสดงออกด้วยการสวมใส่เสื้อผ้าโทนสีมืดๆ ลายเรียบๆ แทน หรือผู้ที่มิทัศนคติมองตนเองเป็นคนสมัยใหม่ทันสมัย จะนิยมสวมใส่เสื้อผ้าที่มีตราราคาแพงๆ หรือเลือกซื้อสินค้าที่มีแบบสไตล์สมัยใหม่ เพื่อแสดงค่านิยมของเขาออกมาให้ปรากฏ เป็นต้น

4. หน้าที่ในการแสดงออกถึงความรู้ (Knowledge function) หน้าที่ของทัศนคติข้อนี้ บางครั้งเรียกว่า “หน้าที่ในการประเมินวัตถุ” (Object appraisal) เพราะว่าคุณค่าจำเป็นจะต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุต่างๆ ในสิ่งแวดล้อมรอบข้าง จึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจว่าวัตถุเหล่านี้เกี่ยวกับเรื่องอะไร และเป็นลักษณะพื้นฐานของมนุษย์ที่จะแสวงหาความรู้ความชัดเจน เพื่อความเข้าใจ และเพื่อให้เกิดความสามารถทำนุการกระทำของตนเองความเข้าใจว่าวัตถุเหล่านี้เกี่ยวกับเรื่องอะไรและเป็นลักษณะพื้นฐานของมนุษย์ที่จะแสวงหาความรู้ความชัดเจนเพื่อความเข้าใจและเพื่อให้เกิดความสามารถทำนุการกระทำของตนเองผลผู้อื่นได้ และเมื่อบุคคลได้ทำความเข้าใจในวัตถุที่มีปัญหาครั้งหนึ่งแล้ว ก็จะพัฒนาเป็นความรู้มารวมกับประสบการณ์ที่มีอยู่เดิม และด้วยวิธีดังกล่าว จะช่วยให้สามารถเข้าใจโลกและสิ่งแวดล้อมได้ง่ายเข้า เพราะความรู้ความเข้าใจอันเกิดจากประสบการณ์ที่สั่งสม จะช่วยสร้างทัศนคติในการมองโลกว่า อะไรควรรับรู้ให้ความสนใจอะไรควรหลีกเลี่ยง เป็นต้น

จากคำอธิบายข้างต้น สรุปได้ว่า ทักษะที่มีหน้าที่ในการปรับตัว การป้องกันตนเอง การแสดงออก ค่านิยม และหน้าที่ในการแสดงออกถึงความรู้ของบุคคลออกมา

2.1.8 แนวทางการพัฒนาทัศนคติที่ดี

ทัศนคติบางอย่างปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ โดยวิธีการ 3 ประการ คือ การชักชวน การเปลี่ยนแปลงกลุ่ม และการโฆษณาชวนเชื่อ การเปลี่ยนทัศนคติจะได้ผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับวิธีการรับรู้แบบเลือก การหลีกเลี่ยง และการสนับสนุน อธิบายได้ดังนี้ (สุชา จันทน์เอน, 2527 : 245)

1. การรับรู้แบบเลือก บุคคลจะรับรู้ก็เฉพาะในสิ่งที่เหมาะกับตนเท่านั้น หากสิ่งใดไม่เหมาะสมกับตนก็จะตัดออกไป คือไม่รับรู้นั่นเอง เมื่อรับรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งมาแล้วจะเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของตนและเปลี่ยนแปลงได้ยาก

2. การหลีกเลี่ยง บุคคลจะรับแต่สิ่งที่ให้ความสุข หรือให้ในสิ่งที่ตนต้องการ ส่วนสิ่งที่เกิดความทุกข์แก่ตนบุคคลจะไม่รับ บุคคลเช่นนั้นเปลี่ยนทัศนคติได้ยากเช่นเดียวกัน

3. การสนับสนุนของกลุ่ม บุคคลที่จะประสบความสำเร็จอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ก็ไม่อยากจะเปลี่ยนกลุ่มใหม่ เพราะมีความสุขและประสบความสำเร็จแล้ว ทำให้เปลี่ยนทัศนคติได้ยาก เช่นเดียวกัน

ปริยาภรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์ (2546 : 260 – 261) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม หากประสบการณ์ที่เราได้รับเพิ่มเติม แตกต่างจากประสบการณ์เดิมเราก็อาจจะเปลี่ยนทัศนคติได้ การเปลี่ยนทัศนคติมี 2 ทางคือ

1. การเปลี่ยนไปในทางเดียวกัน (Congruent Change) หมายถึง ทัศนคติของบุคคลที่เป็นไปในทางบวก ก็จะเพิ่มมากขึ้นในทางบวกด้วย แต่ถ้าทัศนคติใดเป็นไปในทางลบก็จะเพิ่มมากขึ้นในทางลบ เช่น เคยชอบคนนี้ก็ชอบมากขึ้นกว่าเดิม หรือในทางตรงกันข้ามเคยเกลียดคนนั้นก็เกลียดมากขึ้น

2. การเปลี่ยนไปคนละทาง (Incongruent Change) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทัศนคติเดิมของบุคคลที่เป็นไปในทางบวก ก็จะลดลงไปทางบวกและไปเพิ่มทางลบ เช่น เคยชอบคนคนนี้ก็เปลี่ยนเป็นไม่ชอบหลักสำคัญของการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงไปในทางเดียวกันและการเปลี่ยนแปลงไปคนละทางนั้น มีหลักการว่าทัศนคติที่เปลี่ยนไปในทางเดียวกัน จะเปลี่ยนได้ง่ายกว่าทัศนคติที่เปลี่ยนไปคนละทาง และการเปลี่ยนไปทางเดียวกันมีความมั่นคง ความคงที่มากกว่าการเปลี่ยนไปคนละทาง การเปลี่ยนทัศนคติจะเกี่ยวข้องกับปัจจัยต่อไปนี้

2.1 ความสุดขีด (Extremes) ทัศนคติที่อยู่ปลายสุดจะเปลี่ยนได้ยากกว่าทัศนคติที่ไม่รุนแรงนัก เช่น ความรักสุดขีด ความเกลียดที่สุด จะเปลี่ยนแปลงได้ยากกว่าความรักและความเกลียดที่ไม่มากนัก

2.2 ความซับซ้อน (Multiplicity) ทศนคติที่เกิดจากสาเหตุเดียวจะเปลี่ยนได้ง่ายกว่าทศนคติที่เกิดจากหลายๆ สาเหตุ หรือบอกไม่ได้ว่าเกิดจากสาเหตุอะไรบ้าง

2.3 ความคงที่ (Consistency) ทศนคติที่มีลักษณะคงที่มาก หมายถึง ทศนคติที่เป็นความเชื่อฝังใจจะเปลี่ยนยากกว่าทศนคติทั่วไป เช่น ความรักชาติ ความศรัทธาในศาสนาจะเปลี่ยนได้ยาก

2.4 ความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่อง (Interconnectedness) ทศนคติที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะที่เป็นไปในทางเดียวกันจะเปลี่ยนแปลงได้ยากกว่าทศนคติที่มีความสัมพันธ์ไปในทางตรงกันข้าม เช่น ทศนคติที่มีต่อศาสนา เกี่ยวเนื่องกับบิดามารดาอุทิศตนเพื่อศาสนา

2.5 ความแข็งแกร่งและจำนวนความต้องการ (Strong and Number of Wants Served) หมายถึง ทศนคติที่มีความจำเป็นและความต้องการในระดับสูง จะเปลี่ยนได้ยากกว่าทศนคติที่ไม่แข็งแกร่ง และไม่อยู่ในความต้องการ

2.6 ความเกี่ยวข้องกับค่านิยม (Centrality of Related Value) ทศนคติหลายเรื่องเกี่ยวเนื่องจากค่านิยม ความเชื่อว่าค่านิยมดีน่าปรารถนาและทศนคตินั้นสืบเนื่องมาจากค่านิยมขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมจะเปลี่ยนแปลงได้ยาก

การเรียนการสอนของนักเรียนในโรงเรียน บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนทศนคติของนักเรียน คือครู ตลอดจนเพื่อนนักเรียนและสิ่งแวดล้อมอื่นในโรงเรียน ครูจำเป็นต้องสร้างทศนคติในทางบวก ชักจูงใจนักเรียน มีทศนคติที่ดีต่อการเรียน เห็นความสำคัญของบทเรียน เห็นประโยชน์ที่จะได้ โดยอาศัยทฤษฎีการเกิดและการเปลี่ยนทศนคติมาใช้ ดังนี้ (ปริยาภรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์, 2546 : 265 – 267)

1. การให้การเสริมแรงแก่นักเรียน เมื่อนักเรียนได้ทศนคติที่ดีต่อการเรียน ครูให้ความสนใจ ให้กำลังใจ ให้คำชม จะทำให้นักเรียนมีทศนคติที่ดีต่อการเรียนเพิ่มมากขึ้น และเชื่อมโยงไปสู่การปฏิบัติความประพฤติในโรงเรียนด้วย

2. การให้การเลียนแบบทศนคติที่ดี โดยดูจากบุคคลสำคัญที่นักเรียนรักและชื่นชอบเป็นตัวอย่าง เพื่อจะได้รับเอาทศนคตินั้นมาเป็นของตน

3. การพิจารณาถึงองค์ประกอบ ที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนทศนคติ เช่น การได้ข่าวสาร การรับข่าวสาร การสื่อความหมาย ครูจะต้องระมัดระวังและควบคุมองค์ประกอบเหล่านี้ให้ดี จึงบังเกิดผลในการสร้างหรือปรับเปลี่ยนทศนคติของผู้เรียน

4. ครูอาจต้องให้ข่าวสาร และสร้างสถานการณ์ที่จะทำให้เกิดความสอดคล้องและขัดแย้ง เมื่อต้องการจะเสริมทศนคติให้เข้มข้นหรือเปลี่ยนทศนคติที่ไม่ต้องการ จนกว่าผู้เรียนจะได้มีความรู้ความเข้าใจ และมีความรู้สึกร่วมด้วย มีทศนคติที่ถูกต้องตามความต้องการของครู

5. การเปลี่ยนทัศนคติของกลุ่มจะง่ายกว่าการเปลี่ยนทีละคน เพราะบุคคลชอบเลียนแบบเอาอย่าง และต้องการการเข้ากลุ่มด้วยเหตุนี้สิ่งแวดล้อมที่ดีก็จะมีผลต่อการเปลี่ยนทัศนคติ

6. หลักการและวิธีการในการเปลี่ยน ต้องพิจารณาให้เหมาะสมเพราะอาจใช้ได้กับสถานการณ์หนึ่ง แต่อาจใช้ไม่ได้กับอีกสถานการณ์หนึ่งก็ได้

7. หาวิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเปลี่ยนทัศนคติ โดยให้เขามีส่วนในการตัดสินใจเปลี่ยนทัศนคติ หรือเต็มใจที่จะไปเปลี่ยนทัศนคติด้วยตัวของเขาเอง

8. ทัศนคติที่ดีต่อตนเอง โดยการที่มีความรู้ความเข้าใจในความสามารถของตน มีความพึงพอใจในรูปลักษณะของตนเอง และการรู้การแสดงออกถึงพฤติกรรมที่เหมาะสม เป็นเรื่องที่จำเป็นที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน เพราะคนเรามักแสดงพฤติกรรมในทางที่สอดคล้องกับทัศนคติต่อตนเอง เช่น ถ้านักเรียนมีทัศนคติที่ดีว่าตนเองเป็นคนมีความรู้ความสามารถ ก็จะมีความมั่นใจเอาใจใส่ที่จะเรียนให้สำเร็จ แต่ถ้าขาดทัศนคติที่ดีต่อตนเองแล้วก็จะขาดความมั่นใจทำให้ประสิทธิภาพการเรียนลดลง ทัศนคติมีอิทธิพลมากกับบุคคล พฤติกรรมของบุคคลจะโน้มเอียงไปตามทัศนคติ

ในแง่ของการเรียนการสอน ทัศนคติมีผลต่อการเรียนรู้ (กฤษณา ศักดิ์ศรี, 2530 : 212 อ้างถึงใน ชีระ ทุมมิโร, 2550 : 19) ดังนี้

1. ทัศนคติมีผลต่อวิชาเรียนและครู ถ้าชอบวิชาใดหรือครูใดก็ไม่ขาดเรียนวิชานั้น หรือในช่วงโมงของครูคนนั้น พยายามเรียนให้ได้ผล

2. ทัศนคติมีผลต่อการใส่ใจการเรียนและเข้าใจในบทเรียน ถ้ามีทัศนคติไม่ดีต่อวิชาครู โรงเรียน จิตใจจะไม่ร่องรับจึงเรียนไม่รู้เรื่อง

3. ทัศนคติมีผลต่อการรับรู้ ถ้าไม่ชอบครูเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ครูซักถามด้วยปรารภนาดีก็เข้าใจว่าดูเข้มงวด จับผิด

4. ทัศนคติมีอิทธิพลต่อการตั้งความมุ่งหมาย

จากคำอธิบายข้างต้น สรุปได้ว่า ทัศนคตินั้นสามารถเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีได้ โดยอาศัยการได้รับประสบการณ์และกระบวนการเรียนรู้ที่ดี ซึ่งเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรมแหล่งการศึกษา และผู้ให้การศึกษาเป็นผู้เสริมแรงจูงใจ เป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของสังคมต่อไป

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้

ในการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้นั้น ผู้วิจัยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้ คือ ความหมายของการเรียนรู้

- 2.2.1 ความหมายของการเรียนรู้
- 2.2.2 ลักษณะของการเรียนรู้
- 2.2.3 ปัจจัยของการเรียนรู้
- 2.2.4 กระบวนการของการเรียนรู้
- 2.2.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้

2.2.1 ความหมายของการเรียนรู้

การเรียนรู้ (Learning) นั้น มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ฮิลการ์ด (Hilgard 1975 : 194) อธิบายว่า การเรียนรู้คือ กระบวนการเปลี่ยนแปลงของกิจกรรมในการแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง (Learning is the process by which an activity is changed through responding to a situation)

ครอนแบช (L.J.Cronbach, 1963 : 71) อธิบายว่า การเรียนรู้คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากการได้มีประสบการณ์ (Learning is shown by a change in behavior as a result of experience)

มอริส (Morris, 1988 : 178) อธิบายว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการของประสบการณ์ และการฝึกหัดก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวร

กันยา สุวรรณแสง (2540 : 155) อธิบายว่า การเรียนรู้ คือ กระบวนการที่ประสบการณ์ตรงหรือประสบการณ์ทางอ้อม กระทำให้อินทรีย์เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวร แต่ไม่รวมถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันมาเนื่องจากเหตุอื่น เช่น วุฒิภาวะ ความเจ็บป่วย ฤทธิ์ยา สารเคมี

สุชา จันทน์เอม (2540 : 152) อธิบายว่า การเรียนรู้คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ให้เป็นไปในทางที่ถูกต้อง และดีกว่าเดิม

ประดินันท์ อุปรมัย (2544 : 121) อธิบายว่า การเรียนรู้ คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลอันมีผลเนื่องมาจากการได้รับประสบการณ์ โดยการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นเหตุทำให้บุคคลเผชิญสถานการณ์เดิมแตกต่างไปจากเดิม ประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หมายถึงทั้งประสบการณ์ทางตรงและทางอ้อม

จากคำอธิบายข้างต้นสรุปได้ว่า การเรียนรู้ หมายถึงการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมค่อนข้างถาวรภายหลังที่บุคคลได้รับประสบการณ์ หรือการฝึกหัด โดยไม่ใช่ผลจากการตอบสนองตามธรรมชาติที่เกิดขึ้น โดยบังเอิญ ทั้งนี้ การเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

2.2.2 ลักษณะของการเรียนรู้

แกรีและคิงส์ลีย์ (Gary and Kingsley 1963: -) อธิบายว่า ลักษณะของการเรียนรู้มี 3 ประการคือ

1. การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ เพราะมีวัตถุประสงค์หรือแรงจูงใจ
2. การเรียนรู้เกิดจากการพยายามตอบสนองหลายรูปแบบ เพื่อบรรลุถึงเป้าหมายหรือการแก้ปัญหา
3. การตอบสนองจะต้องกระทำจนเป็นนิสัย

กันยา สุวรรณแสง (2540 : 157) อธิบายว่า ลักษณะของการเรียนรู้มีดังต่อไปนี้

1. การเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวร การเปลี่ยนแปลงชั่วคราวไม่นับว่าเป็นพฤติกรรมอันเกิดจากการเรียนรู้ เช่น ความเหนื่อยล้า (Fatigue) ความเจ็บป่วย ถูกบังคับ (Coercion) อารมณ์บางอย่าง ฤทธิ์ยา (Drugs) สารเคมี แอลกอฮอล์ ฯลฯ ซึ่งทำให้พฤติกรรมของบุคคลเปลี่ยนไปจากเดิมชั่วคราวหนึ่งบุคคลเกิดการเรียนรู้ในสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือยังเราสามารถรู้ได้ก็โดยการสังเกตพฤติกรรมของเขา ถ้าเขาไม่เคยทำมาก่อน จากทำไม่เป็น ไม่เข้าใจ ไม่รู้ ทำไม่ดีกลายมาทำเป็น เข้าใจ รู้ ทำดีขึ้นเรื่อยๆ เป็นสาเหตุเนื่องมาจากประสบการณ์ จากการฝึก ถือได้ว่าบุคคลนั้น ๆ ได้เกิดการเรียนรู้ขึ้นแล้ว

2. การเรียนรู้เป็นกระบวนการ นักจิตวิทยาถือว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งไม่เฉพาะแต่ที่เห็นได้ชัด เช่น การอ่าน การนับเลข เท่านั้น แต่รวมถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางอย่างที่ซับซ้อน เช่น การรับรู้ อารมณ์ การคิดหาเหตุผลและอื่นๆ อีกด้วย กระบวนการเรียนรู้เกิดขึ้นตลอดเวลาที่บุคคลมีชีวิตอยู่ โดยอาศัยประสบการณ์ในชีวิต

3. การเรียนรู้ไม่ใช่วุฒิภาวะ (Maturation) แต่การเรียนรู้อาศัยวุฒิภาวะ

4. การเรียนรู้เกิดได้ง่าย ถ้าสิ่งที่เรียนเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียน การเรียนสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียนก็คือ การเรียนในสิ่งที่ผู้เรียนต้องการจะเรียน หรือสนใจจะเรียนเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียนและเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน ย่อมทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีกว่าการเรียนในสิ่งที่ผู้เรียนไม่ต้องการหรือไม่สนใจ ซึ่งเป็นสิ่งไม่มีความหมายสำหรับผู้เรียน

5. การเรียนรู้หมายถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งสองทาง การเรียนรู้รวมถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งในด้านที่ดีและไม่ดี ไม่ใช่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านดีเพียงอย่างเดียว

6. การเรียนรู้เกิดจากประสบการณ์ทางตรงและประสบการณ์ทางอ้อม ประสบการณ์ตรงเช่น เด็กจับไฟ จึงรู้ว่าไฟร้อนอย่างไร กินเกลือจึงรู้ว่าเกลือมีรสเค็ม ประสบการณ์ทางอ้อม คือประสบการณ์ที่ผู้เรียนมิได้พบหรือสัมผัสด้วยตนเองโดยตรง แต่อาจได้รับประสบการณ์จากการอบรมสั่งสอน หรือการบอกเล่า การอ่านหนังสือต่างๆ เช่น ตำราวิชาการ นิตยสาร วารสาร นวนิยาย การรับรู้จากสื่อมวลชน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนให้ประสบการณ์ทางอ้อมที่จะช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ทั้งสิ้น

7. การเรียนรู้เป็นสิ่งที่ช่วยในการปรับตัว การเรียนรู้จะช่วยให้สามารถปรับตัวได้ดีขึ้นในสถานการณ์ต่างๆ รู้จักเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เหมาะสมเพื่อให้บรรลุผลตามความมุ่งหมาย แต่ในการปรับนี้ ในบางครั้ง บางโอกาสอาจจะพบปัญหาที่เกี่ยวกับเด็กที่ปรับตัวไม่ได้

8. การเรียนรู้อาจเกิดขึ้นได้โดยเหตุบังเอิญหรือการตั้งใจก็ได้ เช่น การเรียนรู้ทฤษฎีต่างๆ ฝึกความชำนาญในการอ่าน เขียน เป็นการเรียนโดยตั้งใจ แต่การที่เด็กๆ เล่นกีฬาเพื่อความสุข แต่ก็ได้เพิ่มพูน ความสามารถในการฟันนั้นๆ หรือการที่เราจำข้อความโฆษณาได้ เป็นการเรียนโดยไม่ได้ตั้งใจ

สุชา จันทน์เอม (2540 : 152) อธิบายว่า การเรียนรู้เกิดได้ดังต่อไปนี้

การเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่บุคคลเรียนรู้โดยได้ร่วมกระทำโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง หรือได้ลงมือกระทำสิ่งที่ จะเรียนรู้ นั่นจริง การเรียนรู้ที่แท้จริงจะมีได้เมื่อผู้เรียนได้บรรลุจุดประสงค์ หรือได้รับสิ่งที่ตนต้องการ ดังนั้น อาจจะกล่าวได้ว่าการเรียนรู้จะเริ่มเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนมีความสนใจ หรือมีความต้องการในบางสิ่งบางอย่าง ผู้เรียน ได้ลงมือกระทำกิจกรรมโดยตั้งอกตั้งใจ เพราะมีความสนใจในสิ่งนั้นหรือได้รับสิ่งที่ตนต้องการ

การเรียนรู้เก่าหรือประสบการณ์ที่ผ่านมาแล้ว จะกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ ๆ ขึ้น โดยเฉพาะกับ ประสบการณ์ที่ผ่านมาแล้วนั้น เป็นสิ่งที่สมปรารถนาและน่าตื่นเต้น การเรียนรู้ใหม่ๆ ที่สะสมขึ้นเนื่องจาก ประสบการณ์ก่อนๆ หรือที่สัมพันธ์กับประสบการณ์ก่อนๆ นี้ เป็นหลักสำคัญของการเรียนรู้ทุกชนิด การเรียนรู้ ทักษะและทัศนคติใหม่ๆ เป็นเรื่องของบุคคลแต่ละคนจะต้องเรียนรู้เองคนเราอาจเรียนรู้เป็นหมู่เป็นกลุ่มได้ แต่ การเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความคิดเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล การสอนเป็นการแนะแนวที่จะช่วยให้ ผู้เรียนรู้จักช่วยตัวเอง เป็นการแนะแนวทางให้การเรียนดำเนินไปด้วยดี

จากคำอธิบายข้างต้นสรุปได้ว่า การเรียนรู้กระบวนการ เกิดจากประสบการณ์ทางตรงและประสบการณ์ ทางอ้อมหรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวร โดยมีวัตถุประสงค์หรือแรงจูงใจ การพยายาม ตอบสนอง เพื่อบรรลุถึงเป้าหมาย

2.2.3 ปัจจัยของการเรียนรู้

ชยพัทธ์ ชยุพงศ์ (2008 : -) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ประกอบด้วย ประการแรก คือ ความพร้อมทางร่างกาย เด็กที่มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ก็จะมีประสิทธิภาพในการเรียน ดีกว่าเด็กที่มีภูมิคุ้มกัน เจ็บป่วยด้วยโรคเฉียบพลัน หรือโรคเรื้อรังอยู่บ่อยๆ ประการที่สอง คือ ความพร้อมทางจิตใจ เด็กที่มีสภาพจิตใจ ดี อารมณ์ดี มีความสุข ไม่มีความวิตกกังวลใจหรือซึมเศร้า ก็ย่อมจะเรียนรู้ได้ดี มีสมาธิที่แน่วแน่ มีความจำที่ดี และมีความคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างเต็มศักยภาพ และประการที่สาม คือ ความพร้อมของสมอง พัฒนาการของสมองที่สมบูรณ์ ทั้งในด้านความฉลาดเชิงสติปัญญา (IQ) ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) และการมี กระบวนการเรียนรู้ที่ดีและถูกต้อง ล้วนมีส่วนทำให้เด็กเรียนรู้ได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ

กันยา สุวรรณแสง (2540 : 159 - 166) กล่าวว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดและส่งเสริมการเรียนรู้มีดังนี้

1. ตัวผู้เรียน (Learner) หรือตัวแปรที่เกี่ยวกับตัวผู้เรียน (Individual Variables) ตัวผู้เรียน หมายถึงผู้ที่อยู่ในกระบวนการเรียนรู้ จะเป็นใครก็ได้ ไม่ได้หมายถึงเฉพาะนักเรียน นักศึกษาในสถาบันการศึกษาเท่านั้น เพราะแท้จริงแล้วกระบวนการเรียนรู้มีได้จำกัดอยู่เฉพาะในสถานศึกษาในลักษณะเป็นระเบียบแบบแผนเท่านั้น หากแต่เกิดขึ้นตลอดเวลาในสิ่งแวดล้อมตั้งแต่แรกเกิดจนตาย ตัวแปรที่เกี่ยวกับตัวผู้เรียน (Individual Variables) ประกอบด้วย ภูมิลำเนาและความพร้อม อายุ เพศ ประสบการณ์เดิม สมรรถวิสัย ความบกพร่องทางร่างกายบางประการ การสนใจ สติปัญญา และอารมณ์

2. บทเรียน (Task Variables) การเรียนรู้จะได้ผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของบทเรียน อุปกรณ์การสอน ทั้งนี้ องค์ประกอบที่เกี่ยวกับบทเรียนมีดังนี้

2.1 ความยากง่ายของบทเรียน (Difficulty of Material) ถ้าเป็นบทเรียนที่ง่าย ผลการเรียนรู้ย่อมดีกว่าบทเรียนที่ยาก บทเรียนควรยากง่ายพอเหมาะกับระดับภูมิลำเนาของผู้เรียน

2.2 การมีความหมายของบทเรียน (Meaning fullness) สิ่งที่เรียนมีความหมายแก่ผู้เรียน บทเรียนเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของเด็ก น่าสนใจ อยากเรียน อยากรู้ ทำให้เกิดการเรียนรู้ดีกว่า เรียนได้เร็วกว่าเรียนสิ่งที่ไม่มีความหมาย

2.3 ความยาวของบทเรียน (Length of Material) ถ้ายาวเกินไปก็ยากต่อการเรียนรู้มากกว่าบทเรียนที่สั้นๆ

2.4 ตัวรบกวน (Interference) จากบทเรียนหรือกิจกรรมอื่น

3. วิธีเรียน วิธีสอน (Methods of Learning) วิธีจัดการเรียนการสอนเป็นประการหนึ่งที่ทำให้การเรียนรู้มีผลหรือไม่ ตัวแปรที่เกี่ยวกับวิธีเรียน (Methods Variables) ได้แก่ การฝึกฝน (Practic) จะช่วยให้การเรียนรู้ดีขึ้น ขนาดของการเรียนรู้ (Degree of Learning) ยิ่งทบทวนมากยิ่งดี การท่องจำ (Recitation) จำเป็นสำหรับการเรียนบางอย่าง การใช้ประสาทรับรู้เข้าช่วยในการเรียน (Sensory Modality) บางคนต้องอ่านดังๆ จึงจำแม่น บางคนชอบฟัง บางคนต้องพูดไปเขียนไป จึงจำได้ดี เครื่องล่อใจ (Incentive) เช่น คำชมเชย การให้รางวัล ตำนานลงโทษ มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้

4. การถ่ายโยงการเรียนรู้ หรือการถ่ายทอดการเรียนรู้ (Transfer of Learning) หมายถึง การนำเอาความรู้หรือประสบการณ์เดิมไปแก้ปัญหาในสภาพการณ์ที่ต่างออกไป คือ การที่เมื่อผู้เรียนเรียนรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งไปแล้ว การเรียนรู้ในสิ่งนั้นมีผลต่อการเรียนรู้หรือการกระทำกิจกรรมอื่นๆ ในเวลาถัดไป การถ่ายทอดความรู้มี 2 ลักษณะ

4.1 การถ่ายทอดการเรียนรู้ทางบวก (Positive Transfer) คือ ความรู้หรือประสบการณ์เดิมช่วยให้การเรียนรู้สิ่งใหม่ง่ายขึ้น ดีขึ้น เช่น ช่างทำตู้จะหัดทำเตียงได้ไม่ยาก ง่ายขึ้นกว่าผู้ไม่เป็นช่างไม้

4.2 การถ่ายทอดการเรียนรู้ทางลบ (Negative Transfer) คือ ความรู้หรือประสบการณ์เดิมเป็นสิ่งขัดขวาง ทำให้เรียนรู้บทเรียนใหม่หรือรู้สิ่งใหม่ได้ยากหรือช้าเข้า เช่น คนที่มีทักษะในการพายเรือเล็กๆ มาหัดขับจักรยานได้ยากขึ้น เพราะเรือเอียงซ้ายต้องยืนทางขวา ส่วนรถจักรยานเอียงซ้ายต้องโอนตามทางซ้าย การถ่ายโอนการเรียนรู้โดยทั่วไปให้ผลดีมากกว่าผลเสีย ช่วยให้ย่นเวลา ประหยัดแรงงาน ในการดำรงชีวิตถ้าไม่มีการถ่ายโอนความรู้จะต้องเริ่มศึกษาใหม่หมดทุกเรื่อง คนเราจะต้องใช้เวลาและพลังงานเพิ่มขึ้นอีกเป็นอันมาก

จากคำอธิบายข้างต้นสรุปได้ว่า การเรียนรู้มีปัจจัยสำคัญ 2 ด้าน ประกอบด้วยปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายในอันได้แก่ทัศนคติส่วนตัว ความสนใจ ความชอบ และประสบการณ์ ส่วนปัจจัยภายนอกได้แก่ การเรียนการสอน และกลุ่มสังคม ซึ่งปัจจัยดังกล่าวแต่ละบุคคลจะมีความแตกต่างกัน ส่งผลทำให้บุคคลมีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันไปด้วย

2.2.4 กระบวนการของการเรียนรู้

วิกาพร มาพบสุข (2540: 323) อธิบายว่า การเรียนรู้ของบุคคลส่วนใหญ่จะผ่านกระบวนการ 5 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

สิ่งเร้า → การสัมผัส → การรับรู้ → มโนทัศน์ → การตอบสนอง

รูปที่ 2.1 แสดงแผนภูมิกระบวนการเรียนรู้

สิ่งเร้า (Stimulus) คือ ตัวกระตุ้นที่ทำให้ผู้เรียนสนใจ อาจจะออกมาในรูปของตัวปัญหา หรือสถานการณ์หนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนให้ความสนใจ

การสัมผัส (Sensation) เมื่อสิ่งเร้ามากระทบร่างกาย ตามอวัยวะต่างๆ จะเกิดการตื่นตัว เกิดการรับสัมผัส และส่งกระแสสัมผัสนั้นไปยังระบบประสาทส่วนกลาง

การรับรู้ (Perception) ระบบประสาทส่วนกลาง วิเคราะห์และแปลความหมายสิ่งเร้านั้นโดยอาศัยประสบการณ์เดิม และปัจจัยอื่นๆ เช่น ความถนัด ความสามารถทางสติปัญญาและความพร้อม

มโนทัศน์ (Concept) คือ การรวบรวมความคิดจากกลไกประสาทจึงเป็นตัวแทนประเภทข้อมูล ลดและเพิ่มข้อมูลที่จำเป็นบางประการ และสรุปความคิดที่ตนเข้าใจอย่างถ่องแท้ออกมาเป็นมโนทัศน์

การตอบสนอง (Response) ความคิดที่ประมวลได้ทั้งหมดมีผลให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนพฤติกรรม การตอบสนอง และบ่งชี้ได้ว่าบุคคลเกิดการเรียนรู้ ซึ่งสามารถประเมินผลการเรียนรู้ได้โดยดูจากการตอบสนองดังกล่าว

บลูม (Bloom, 1974 : -) กล่าวว่า เมื่อเกิดการเรียนรู้ในแต่ละครั้งจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นถึง 3 ประการ จึงจะเรียกว่าเป็นการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ คือ

1. การเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้ ความคิด ความเข้าใจ (Cognitive Domain) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสมอง เช่น การเรียนรู้ความคิดรวบยอด เป็นต้น
2. การเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์หรือความรู้สึก (Affective Domain) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ เช่น ความเชื่อ ความสนใจ เจตคติ ค่านิยม เป็นต้น
3. การเปลี่ยนแปลงทางด้านการเคลื่อนไหวของร่างกาย เพื่อให้เกิดความชำนาญหรือทักษะ (Psychomotor Domain) เช่น การว่ายน้ำ การเล่นกีฬาต่างๆ การเล่นดนตรี เป็นต้น

จากคำอธิบายข้างต้นสรุปได้ว่า กระบวนการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากพฤติกรรมเดิมไปเป็นพฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวร ซึ่งเป็นผลที่ได้จากประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

2.2.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้

ทฤษฎีการเรียนรู้ (Theories of Learning) สุชา จันทน์เฒ (2540 : 153) อธิบายว่า ทฤษฎีการเรียนรู้สามารถแยกออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. กลุ่มทฤษฎีการสร้างความสัมพันธ์ต่อเนื่อง (Associative Theories) มีชื่อแยกออกไปเป็น ทฤษฎีการเชื่อมโยง (Bond Theory) หรือบางครั้งเรียกว่าทฤษฎีสัมพันธ์ (Connectionism) หรือ ทฤษฎีสั่งเร้าและตอบสนอง (S.R. Theory) ผู้เป็นเจ้าของทฤษฎีนี้คือ ธอร์นไดค์ (Thorndike) และทฤษฎีการวางเงื่อนไข (Conditioning) แยกออกเป็น 2 ประเภท คือ

- ก. การวางเงื่อนไขแบบ Classical Conditioning ได้แก่ทฤษฎีของพาฟลอฟ (Pavlov, I.P.)
- ข. การวางเงื่อนไขแบบ Operant Conditioning ได้แก่ทฤษฎีของ สกินเนอร์ (Skinner)

2. กลุ่มทฤษฎีความรู้ ความเข้าใจ หรือสนาม (Cognitive or Field Theories) นักทฤษฎีนี้เป็นนักจิตวิทยากลุ่มเกสตัลท์ (Gestalt Psychology) เป็นชาวเยอรมัน 3 คนชื่อ Max Wertheimer, Kurt Koffka และ Wolfgang Kohler ได้ตั้งทฤษฎีการเรียนรู้แบบหยั่งเห็น (Insight Learning) ซึ่งเน้นถึงความสำคัญของส่วนรวม และถือว่า ส่วนรวมมีค่ามากกว่าผลบวกของส่วนย่อย ๆ เช่น รูปสามเหลี่ยมย่อมมีอะไรมากกว่าด้านสามด้าน เป็นต้น

2.2.5.1 ทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (Thorndike's Connectionism)

ธอร์นไดค์ (Thorndike : 1874 – 1949) ได้ทำการทดลองพบว่า การเรียนรู้ของอินทรีย์ที่ด้อยความสามารถเกิดจากการลองผิดลองถูก (Trial and Error) ซึ่งต่อมานิยมเรียกว่า การเรียนรู้แบบเชื่อมโยง โดยมีหลักเกณฑ์และลำดับขั้นที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ ดังนี้ คือ

1. มีสถานการณ์ที่เป็นปัญหาเป็นสิ่งที่เร้าให้อินทรีย์แสดงการตอบสนอง หรือแสดงพฤติกรรมออกมา
 2. อินทรีย์จะแสดงอาการตอบสนองหลายๆ อย่าง เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น
 3. ปฏิกริยาตอบสนองที่ไม่ทำให้เกิดความพอใจจะถูกตัดทิ้งไป
 4. เมื่อปฏิกริยาตอบสนองที่ไม่ทำให้เกิดความพอใจถูกตัดทิ้งไป จนเหลือปฏิกริยาที่ทำให้เกิดความพอใจ อินทรีย์จะถือเอากริยาตอบสนองที่ถูกต้องและจะแสดงตอบสนองต่อสิ่งเร้า (Interaction) นั้นมากระทำอีก
- นอกจากนี้ ธอร์นไดค์ ได้ตั้งกฎแห่งการเรียนรู้ขึ้นอีก 3 กฎ คือ

1. กฎแห่งผล (Law of Effect) กล่าวว่า เมื่อการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับอาการตอบสนองนำความพอใจมาให้ การเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับอาการตอบสนองก็จะแน่นแฟ้นขึ้น ถ้าความสัมพันธ์นี้นำความรำคาญมาให้ ความสัมพันธ์นี้จะคลายความแน่นแฟ้นลง หรืออาจจะกล่าวได้ว่า ถ้าจะให้ผู้เรียนรู้รู้อะไรจะต้องมีรางวัลให้ (รางวัลมิได้หมายถึงสิ่งของแต่อย่างเดียว แต่รวมเอาทุกสิ่งทุกอย่างที่ทำให้ผู้เรียนรู้รู้สึกพอใจ เช่น การให้คำชมเชย เป็นต้น) เมื่อผู้เรียนแสดงพฤติกรรมออกมา ถ้าจะให้พฤติกรรมบางอย่างหายไปเป็นเมื่อผู้เรียนแสดงพฤติกรรมนั้นออกมาจะต้องมีการทำโทษ

2. กฎแห่งฝึก (Law of Exercise) กล่าวว่า การฝึกฝนที่มีการควบคุมที่ดีก็จะมีผลต่อการเรียนรู้ หรือเมื่อมีการฝึกฝนบ่อยๆ จะเกิดทักษะการเรียนรู้

3. กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) เมื่อผู้เรียนมีความพร้อม ทั้งกายและใจ การเรียนรู้ย่อมเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ผู้เรียนจะแสดงหรือไม่แสดงพฤติกรรมอะไรนั้น ธอร์นไดค์ ให้หลักการไว้ 3 ข้อ คือ

ก. เมื่อหน่วยของการกระทำพร้อมที่จะแสดงออก ถ้าผู้กระทำทำด้วยความสบายหรือพอใจ ไม่มีอะไรจะเปลี่ยนแปลงการกระทำนี้ได้

ข. ถ้าหน่วยการกระทำพร้อมที่จะแสดงออกแต่ไม่ได้แสดง จะทำให้เกิดความไม่สบายใจ

ค. ถ้าหน่วยของการกระทำยังไม่พร้อมที่จะแสดงออก แต่จำเป็นต้องแสดงออก การแสดงออกนั้นๆ กระทำไปด้วยความไม่สบายใจไม่พอใจเช่นกัน

2.2.5.2 ทฤษฎีการวางเงื่อนไข (Conditioning)

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2551:40-55) ได้อธิบายถึงทฤษฎีการวางเงื่อนไข (Conditioning) สามารถแยกออกเป็น 2 ประเภท คือ

ก. การวางเงื่อนไขแบบ Classical Conditioning หรือ ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก ได้แก่ทฤษฎีของ พาฟลอฟ (Pavlov 1849 - 1936) นักจิตวิทยาชาวรัสเซีย โดยเชื่อว่า สิ่งเร้า (Stimulus) ที่เป็นกลางเกิดขึ้นพร้อม ๆ กับสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดกิริยาสะท้อนอย่างหนึ่งๆ หลายๆ ครั้ง สิ่งเร้าที่เป็นกลางจะทำให้เกิดกิริยาสะท้อนอย่างนั้นด้วย การเรียนรู้ของสิ่งมีชีวิตเกิดจากการวางเงื่อนไข (Conditioning) กล่าวคือ การตอบสนองหรือการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นต่อสิ่งเร้านั้นๆ ต้องมีเงื่อนไขหรือมีการสร้างสถานการณ์ให้เกิดขึ้น พฤติกรรมที่เป็นผลของการเรียนรู้ในลักษณะนี้ เมื่อเห็นฟ้าแลบจะได้ยินเสียงฟ้าผ่า ทั้งนี้เพราะในอดีตแสงฟ้าแลบมักจะคู่กับเสียงฟ้าผ่า เมื่อเดินผ่านไปในที่มืด ได้ยินเสียงกรอกเกรกก็สะดุ้ง นี่กว่าผีหลอก เพราะเคยเอาความมืดไปคิดถึงว่าผีอยู่ เป็นต้น

นอกจากนี้ พาฟลอฟ ได้ตั้งกฎแห่งการเรียนรู้ขึ้นอีก 4 ข้อ คือ

1. กฎการลบพฤติกรรม (Law of Extinction) มีความว่า ความเข้มข้นของการตอบสนอง จะลดน้อยลงเรื่อย ๆ ถ้าให้ร่างกายได้รับสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขอย่างเดียว หรือความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขกับสิ่งเร้าที่ไม่วางเงื่อนไขห่างกันออกไปมากขึ้น การลบพฤติกรรมมิใช่การลืม เป็นเพียงการลดลงเรื่อยๆ เช่น การให้แต่เสียงกระดิ่ง (สิ่งเร้าเงื่อนไข, Conditioned Stimulus หรือ CS) โดยไม่ให้ผงเนื้อ (สิ่งเร้าไม่มีเงื่อนไข, Unconditioned Stimulus หรือ UCS) ตามมา จะทำให้ปฏิกิริยาน้ำลายไหลๆ (การตอบสนองตามเงื่อนไข, Conditioned Response หรือ CR) ลดลงเรื่อยๆ

2. กฎแห่งการคืนกลับ (Law of Spontaneous recovery) มีสาระสำคัญคือ การตอบสนองที่เกิดขึ้นจากการวางเงื่อนไข (Conditioned Response หรือ CR) ที่ลดลงเพราะได้รับแต่สิ่งเร้าที่วางเงื่อนไข (Conditioned Stimulus หรือ CS) เพียงอย่างเดียว จะปรากฏขึ้นอีกและเพิ่มมากขึ้นๆ ถ้าร่างกายมีการเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยไม่ต้องมีสิ่งเร้าที่ไม่วางเงื่อนไข (Unconditioned Stimulus หรือ UCS) มาเข้าช่วย

3. กฎความคล้ายคลึงกัน มีความว่า ถ้าร่างกายมีการเรียนรู้โดยแสดงอาการตอบสนองจากการวางเงื่อนไขต่อสิ่งเร้า ที่วางเงื่อนไขหนึ่งแล้ว ถ้ามีสิ่งเร้าอื่นที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกันกับสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขเดิม ร่างกายจะตอบสนองเหมือนกับสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขนั้น

4. กฎการจำแนก มีความว่า ถ้าร่างกายมีการเรียนรู้โดยแสดงอาการตอบสนองจากการวางเงื่อนไขต่อสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขเดิม ร่างกายจะตอบสนองแตกต่างไปจากสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขนั้น

ข. การวางเงื่อนไขแบบ Operant Conditioning หรือ ทฤษฎีการวางเงื่อนไขด้วยการกระทำ ได้แก่ทฤษฎีของ สกินเนอร์ (Skinner) หลักการเรียนรู้ของ สกินเนอร์กับทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ เกิดจากแนวความคิดที่ว่าความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นสิ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมและผลของการ

กระทำของพฤติกรรมนั้น โดยมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมนั้น ทฤษฎีนี้ เน้นการกระทำของผู้เรียนรู้มากกว่าสิ่งเร้าที่ผู้สอนกำหนดขึ้น

สกินเนอร์ (Skinner) ได้กำหนดกฎแห่งการเรียนรู้ คือ กฎการเสริมแรง ซึ่งมี 2 เรื่อง คือ ตารางกำหนดการเสริมแรง (Schedule of Reinforcement) เป็นการใช้กฎเกณฑ์บางอย่าง เช่น เวลา พฤติกรรมเป็นตัวกำหนดในการเสริมแรง อัตราการตอบสนอง (Response Rate) เป็นการตอบสนองที่เกิดจากการเสริมแรงต่างๆ ซึ่งจะเกิดขึ้นมากน้อยและนานคงทนถาวรเท่าใด ย่อมแล้วแต่ตารางกำหนดการเสริมแรงนั้น ๆ เช่น ตารางกำหนดการเสริมแรงบางอย่าง ทำให้มีอัตราการตอบสนองมากและบางอย่างมีอัตราการตอบสนองน้อย เป็นต้น ทฤษฎีของ สกินเนอร์ (Skinner) สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้

การใช้กฎการเรียนรู้ กฎที่ 1 คือกฎการเสริมแรงทันทีทันใด มักใช้เมื่อต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว เช่น ทุกครั้งที่ผู้เรียนตอบคำถามถูก ครูจะรีบเสริมแรงทันที อาจเป็นคำชม เครื่องหมายรูปดาว เป็นต้น ซึ่งเหมาะในการใช้กับเด็กเล็ก

บทเรียนสำเร็จรูป (Programmed Learning) สกินเนอร์ สังเกตว่าการเรียนในห้องเรียน ผู้เรียนแต่ละคนได้รับการเสริมแรงน้อย และยังห่างจากเวลาที่แสดงพฤติกรรมเป็นเวลานานเกินไปจนขาดประสิทธิภาพ เพื่อแก้ไขปัญหานี้เขาจึงเสนอบทเรียนสำเร็จรูป โดยมีจุดประสงค์ว่า ผู้เรียนจะได้รับการเสริมแรงทันทีที่แสดงพฤติกรรมที่ถูกต้อง นอกจากนี้บทเรียนสำเร็จรูปยังเป็นบทเรียนสามารถนำไปเรียนด้วยตนเองโดยไม่มีครู

การปรับพฤติกรรม (Behavior Modification) คือ การปรุงแต่งพฤติกรรมให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการ ซึ่งมีลักษณะคือ

1. การเพิ่มพฤติกรรมหรือคงพฤติกรรมเดิมที่เหมาะสมไว้ ซึ่งมีเทคนิคในการใช้เพิ่มพฤติกรรมหลายอย่างคือ การเสริมแรงในทางบวกเพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่พึงพอใจ การทำสัญญาเงื่อนไข การเสริมแรงในทางลบ เป็นต้น
2. การสร้างเสริมพฤติกรรมใหม่ ได้แก่ การปลูกฝังพฤติกรรมใหม่ (Shaping Behavior) เป็นการใช้วิธีการเสริมแรงพฤติกรรมที่คาดคะเนว่าจะนำไปสู่พฤติกรรมที่ต้องการ โดยอาจใช้วิธีการเลียนแบบ (Modeling) หรือ การใช้การเสริมแรงบวก
3. การลดพฤติกรรม เป็นการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา ซึ่งจะใช้วิธีการลงโทษในทางลบ เช่น การตบหู การฝ่าฝืนกฎของชั้นเรียนหรือสังคม เป็นต้น

2.2.5.3 ทฤษฎีกลุ่มเกสตัลท์ (Gestalt's Theory)

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2551: 72-73) ได้อธิบายหลักการเรียนรู้ทฤษฎีกลุ่มเกสตัลท์ว่า เป็นทฤษฎีเน้นการเรียนรู้ที่ส่วนรวมมากกว่าส่วนย่อย ซึ่งจะเกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ โดยเกิดขึ้นจาก ปัจจัย 2 ลักษณะ คือ

1. การรับรู้ (Perception) เป็นการแปลความหมายจากการสัมผัสด้วยอวัยวะรับสัมผัสทั้ง 5 ส่วนคือ หู ตา จมูก ลิ้น และผิวหนัง การรับรู้ทางสายตาสถาจะประมาณร้อยละ 75 ของการรับรู้ทั้งหมด ดังนั้น กลุ่มเกสตัลท์ จึงจัดระเบียบการรับรู้โดยแบ่งเป็น 4 กฎ เรียกว่า กฎแห่งการจัดระเบียบ (The Law of Organization) คือ

1.1 กฎแห่งความชัดเจน (Clearness) เพราะผู้เรียนมีประสบการณ์เดิมแตกต่างกัน เมื่อต้องการให้เกิดการเรียนรู้เหมือนกัน ไม่ว่าจะมีความประสบการณ์เดิมอย่างไร การเรียนรู้ที่ดีจึงต้องมีความชัดเจนและแน่นอน

1.2 กฎแห่งความคล้ายคลึง (Law of Similarity) เป็นการวางหลักการรับรู้ในสิ่งที่คล้ายคลึงกัน เพื่อจะได้รู้ว่าสามารถจัดเข้ากลุ่มเดียวกัน (Law of Proximity)

กฎแห่งความใกล้ชิด เป็นการกล่าวถึงว่า ถ้าสิ่งใดหรือสถานการณ์ใดที่มีความใกล้ชิดกัน ผู้เรียนมีแนวโน้มที่จะรับรู้สิ่งนั้นไว้เป็นแบบเดียวกัน หรือเป็นหมวดหมู่เดียวกัน

1.3 กฎแห่งความต่อเนื่อง (Law of Continuity) สิ่งเร้าที่มีทิศทางในแนวเดียวกัน ซึ่งผู้เรียนจะรับรู้ว่าเป็นพวกเดียวกัน

1.4 กฎแห่งความสมบูรณ์ (Law of Closure) สิ่งเร้าที่ขาดหายไปผู้เรียนสามารถรับรู้ให้เป็นสภาพสมบูรณ์ได้ โดยอาศัยประสบการณ์เดิม

2. การหยั่งเห็น (Insight) หมายถึง การเกิดความคิดแวบขึ้นมาทันทีทันใด ในขณะที่ประสบปัญหา โดยมองเห็นแนวทางในการแก้ปัญหาตั้งแต่เริ่มแรกเป็นขั้นตอนจนสามารถแก้ปัญหาได้ เป็นการมองเห็นสถานการณ์ในแนวทางใหม่ ๆ ขึ้น โดยเกิดจากความเข้าใจและความรู้สึกที่มีต่อสถานการณ์ว่าได้ค้นพบแล้ว ผู้เรียนจะมองเห็นช่องทางการแก้ปัญหาขึ้นได้ในทันทีทันใด

ทั้งนี้ การนำทฤษฎีประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน นักจิตวิทยากลุ่มนี้คิดว่า ในการเรียนรู้ของคนเราเป็นการเรียนรู้ด้วยการหยั่งเห็นซึ่งเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และคิดได้ว่าอะไรเป็นอย่างไร ปัญหาที่แจ่มชัดขึ้นเองเนื่องจากการเห็นความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ของปัญหา มีหลายอย่างที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ด้วยการหยั่งเห็น ดังนั้น การหยั่งเห็นจะขึ้นอยู่กับการจัดสภาพที่เป็นปัญหา ประสบการณ์เดิมแม้จะมีความหมายต่อการเรียนรู้ แต่การหยั่งเห็นจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนสามารถจัดสัดส่วนของสถานการณ์นั้นให้เป็นระเบียบ และสามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เมื่อสามารถแก้ปัญหาได้ครั้งหนึ่ง คราวต่อไปเมื่อเกิดปัญหาลักษณะอื่นผู้เรียนก็จะสามารถนำวิธีการนั้นมาใช้ในทันที โดยไม่ต้องเสียเวลาคิดพิจารณาใหม่ เมื่อค้นพบแนวทางในการแก้ปัญหาครั้งก่อนแล้วก็นำมาดัดแปลงใช้กับสถานการณ์ใหม่ และรู้จักการมองปัญหาเป็นส่วนเป็นตอน

และเรียนรู้ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ได้

2.3 รายงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง

จิรนนท์ โกมลิตติสกุล และ อารยา ดันสวัสดิ์ (2531: ก) ศึกษาทัศนคติของบัณฑิตสาขาภาษาอังกฤษที่มีต่อหลักสูตรของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยขอนแก่น สรุปว่า บัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามประกอบอาชีพเป็นครู- อาจารย์มากที่สุด (38.80%) รองลงมาคือ อาชีพเลขานุการ (16.42%) และเจ้าหน้าที่แปล (10.45%) บัณฑิตที่ได้งานส่วนใหญ่ไม่เคยเปลี่ยนงาน สำหรับคนที่เปลี่ยนงานส่วนมากก็เปลี่ยนเพียง 1 ครั้ง บัณฑิตส่วนใหญ่ (73.13%) ได้งานทำตรงกับวิชาเอกที่เรียนมา และส่วนใหญ่มีความเห็นว่าได้ใช้วิชาเอกในการทำงานในระดับมาก ($X = 4.34$) แต่ได้ใช้วิชาโทในระดับน้อย ($X = 2.24$) ข้อเสนอแนะพบว่า ในการเรียนการสอนวิชาภาษาควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติมากขึ้น และได้มีโอกาสฝึกทักษะในสถานการณ์จริง เช่น ทัศนศึกษากับชาวต่างประเทศ เป็นต้น

รุจิรา วงศ์เวสรัส (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาการเปรียบเทียบความเชื่อมั่นของมาตราวัดเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษแบบออสกูด์ ที่มีรูปแบบคำตอบและจำนวนช่วงต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า

1. มาตรวัดเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษแบบออสกูด์ ที่มีรูปแบบคำตอบเป็นแบบภาษา แบบตัวเลข และแบบกราฟฟิค เมื่อมีจำนวนช่วงเป็น 3 ช่วง มาตรวัดเจตคติที่มีรูปแบบคำตอบเป็นแบบภาษาและแบบตัวเลข มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายใน สูงกว่า มาตรวัดเจตคติที่มีรูปแบบคำตอบเป็นแบบกราฟฟิค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับมาตรวัดเจตคติที่มีจำนวนช่วง 5 ช่วง 7 ช่วง มาตรวัดเจตคติที่มีรูปแบบคำตอบที่ต่างกัน มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในไม่แตกต่างกัน

2. มาตรวัดเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษแบบออสกูด์ ที่มีจำนวนช่วงเป็น 3 ช่วง 5 ช่วง และ 7 ช่วง เมื่อมีรูปแบบคำตอบแบบกราฟฟิค มาตรวัดเจตคติที่มีจำนวนช่วงเป็น 5 ช่วง และ 7 ช่วง มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายใน สูงกว่า มาตรวัดเจตคติที่มีจำนวนช่วงเป็น 3 ช่วง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับมาตรวัดเจตคติที่มีรูปแบบคำตอบเป็นแบบภาษาและแบบตัวเลข มาตรวัดเจตคติที่มีจำนวนช่วงที่ต่างกัน มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายใน ไม่แตกต่างกัน

3. มาตรวัดเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษแบบออสกูด์ ที่มีรูปแบบคำตอบเป็นแบบภาษา แบบตัวเลข และแบบกราฟฟิค มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์ความคงที่ ไม่แตกต่างกัน เมื่อมาตรวัดเจตคตินั้นมีจำนวนช่วงที่เท่ากัน คือ 3 ช่วง 5 ช่วง และ 7 ช่วง ตามลำดับ

4. มาตรวัดเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษแบบออสกูด์ ที่มีจำนวนช่วงเป็น 3 ช่วง 5 ช่วง และ 7 ช่วง มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์ความคงที่ ไม่แตกต่างกัน เมื่อมาตรวัดเจตคตินั้นมีรูปแบบคำตอบเหมือนกัน คือ แบบภาษา แบบตัวเลข และแบบกราฟฟิค ตามลำดับ

อัปสร ยิ่งเจริญ (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาทัศนะของนักเรียนต่อบทบาทครูในการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผลการศึกษาพบว่าในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดให้ เพศ อายุ ค่าใช้จ่ายที่ได้รับจากผู้ปกครอง ผลการเรียนรู้ อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา เป็นตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามได้แก่ บทบาทที่เป็นจริงของครู ในการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และบทบาทที่คาดหวังของครูในการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงกับบทบาทที่คาดหวังในกิจกรรมการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในแต่ละหัวข้อทั้ง 16 หัวข้อ จะพบว่าวิธีการเรียนสนุก ไม่น่าเบื่อและน่าสนใจ มีผลต่างค่าเฉลี่ยสูง รองลงมาได้แก่ ครูให้กำลังใจนักเรียนในการทำงาน และการเรียนมีกิจกรรมที่หลากหลาย สนุก และนักเรียนสนใจการเรียน และครูแสดงความเมตตาต่อนักเรียนอย่างทั่วถึง ส่วนข้อที่ว่านักเรียนได้ค้นพบหรือสรุปสร้างความรู้ด้วยตนเองจากการค้นคว้าทดลองและปฏิบัติมีผลต่างค่าเฉลี่ยต่ำ

วันชัย ประไพเมือง (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเจตคติที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการศึกษาพบว่า

1. ระดับเจตคติที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครูผู้สอนวิชาพลศึกษา มีระดับเจตคติโดยรวมอยู่ในระดับดี
2. ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่มีวุฒิทางพลศึกษา กับครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษา มีระดับเจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญไม่แตกต่างกัน
3. ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่มีประสบการณ์การสอน 1-6 ปี, 7-12 ปี และมากกว่า 12 ปี มีระดับเจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่แตกต่างกัน

ธนู ทดแทนคุณ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเจตคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ที่มีต่อการเรียนการสอนรายวิชาการเขียนรายงานทางวิชาชีพ ผลการวิจัยปรากฏว่า เจตคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ที่มีต่อการเรียนการสอนรายวิชาการเขียนรายงานทางวิชาชีพ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนรายวิชาการเขียนรายงานทางวิชาชีพในการด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมากทุกด้านตามลำดับได้แก่ ด้านประโยชน์ของวิชาการเขียนรายงานทางวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติการเขียนรายงานทางวิชาการ และด้านหลักสูตรรายวิชาจากการเปรียบเทียบเจตคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในทุกสาขาวิชาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกด้าน

อัญชลี นพภาคย์ (2547 : ง) ศึกษาการพัฒนาแบบวัดเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2 พบว่า แบบวัดเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ที่มีเพียงองค์ประกอบเดียว ประกอบด้วยข้อความ 46 ข้อความ เป็นข้อความทางบวก 22 ข้อ ข้อความทางลบ 24 ข้อ และ

แบบวัด เจตคติต่อวิทยาศาสตร์ทั้ง 46 ข้อ วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (a-coefficient) ได้ค่าเชื่อมั่นทั้งฉบับ .9304 นักเรียนหญิงมีเจตคติต่อวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะแบบวัดเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นเหมาะสำหรับที่จะให้ครูวิทยาศาสตร์นำไปใช้เพื่อตรวจสอบเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ของนักเรียน เพื่อนำผลมาวางแผนหรือปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ต่อไป

ธีระ ทุมมศิริ (2550 : 2) ศึกษาทัศนคติในการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ พบว่า พระนิสิตมีทัศนคติเชิงลบระดับไม่แน่ใจในการเรียนภาษาอังกฤษ และมีทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่งกับความคิดที่ว่า แม้ความรู้ภาษาอังกฤษไม่ดี แต่ถ้าความรู้ในวิชาชีพ ก็สามารมี ความก้าวหน้าในชีวิตได้ ส่วนทัศนคติเชิงบวก พระนิสิตมีทัศนคติเห็นด้วยในการเรียนภาษาอังกฤษ และมีทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่งว่า คนที่มีความรู้ภาษาอังกฤษดี ย่อมมีโอกาสหางานทำได้ง่ายกว่าคนที่อ่อนภาษาอังกฤษ จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ พบว่า ปัจจัยด้านวุฒิการศึกษา และระดับการเรียนภาษาอังกฤษ ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับทัศนคติทั้งเชิงลบและเชิงบวก ส่วนปัจจัยด้านสาขาวิชามีความสัมพันธ์ทางสถิติกับทัศนคติเชิงลบในการเรียนภาษาอังกฤษ ที่ระดับ 0.05 ซึ่งโดยภาพรวม พระนิสิตร้อยละ 50 มีทัศนคติไม่แน่ใจ แต่ผู้เรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษ มีทัศนคติไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งและไม่เห็นด้วย ถึงร้อยละ 16.2 มากกว่าผู้เลือกเรียนสาขาวิชาอื่นๆ ซึ่งไม่เห็นด้วยเพียงร้อยละ 6.8 และจากผลการศึกษาได้พบว่า สาขาวิชามีความสัมพันธ์ทางสถิติกับทัศนคติเชิงบวกในการเรียนภาษาอังกฤษ ที่ระดับ 0.01 ซึ่งโดยภาพรวม มีพระนิสิตร้อยละ 54.1 มีทัศนคติเห็นด้วย แต่ผู้ที่เลือกเรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษ เห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย ถึงร้อยละ 43.2 มากกว่าผู้ที่เลือกเรียนสาขาวิชาอื่นๆ ซึ่งเห็นด้วย เพียงร้อยละ 18.9 นั้นแสดงว่า ผู้ที่เลือกเรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษมีแนวโน้มว่า มีทัศนคติที่ดีในการเรียนภาษาอังกฤษมากกว่าผู้ที่เลือกเรียนสาขาวิชาอื่นๆ ส่วนข้อเสนอแนะเพื่อให้สามารถเรียนภาษาอังกฤษอย่างได้ผล พบว่า การสนับสนุนทัศนคติเชิงบวก ควรเน้นทักษะด้านการสนทนาและการฟัง การปฏิบัติจริงกับชาวต่างประเทศหรือนักศึกษาชาวต่างชาติ การเรียนกับเจ้าของภาษา การใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน การท่องจำศัพท์ให้มาก เน้นการเรียนแบบมีส่วนร่วม การปรับปรุงทัศนคติเชิงลบ ควรสร้างความตระหนัก ความชอบ ความขยัน และความเข้าใจให้กับผู้เรียนเพื่อให้เห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษ การจัดทำหลักสูตรแบบง่ายผู้สอนให้คำปรึกษาและแนะนำ เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน และการเสริมแรงจิตใจอย่างต่อเนื่อง

จารุวรรณ ทวีธรรม (2551 : บทคัดย่อ) ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการสอนของสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ในมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการสอนของสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ในมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ โดยเป็น

การสำรวจความคิดเห็นในด้านรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ ครูผู้สอน การเลือกใช้รูปแบบการสอนที่ได้รับจากการเลือกใช้รูปแบบการสอน พร้อมทั้งให้นักศึกษาเลือกรูปแบบการสอนที่คิดว่าเหมาะสมในการนำมาใช้ในการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ทักษะคตินักศึกษาต่อรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านรายวิชา ทักษะคตินักศึกษาต่อครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านการเตรียมการสอน ทักษะคตินักศึกษาที่มีต่อการเลือกใช้รูปแบบการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทักษะคตินักศึกษาที่มีต่อครูผู้สอนด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งข้อเฉลี่ยมากที่สุดคือมีการใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา และทักษะคตินักศึกษาที่มีต่อผลที่ได้รับจากการเลือกใช้รูปแบบการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทักษะคตินักศึกษาที่มีทักษะคติดต่อผลที่ได้รับจากการเลือกใช้รูปแบบการสอน อยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งข้อที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน

คอลีเยาะ เจ๊ะโด (2551 : บทคัดย่อ) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ทักษะคติและแรงจูงใจของนักศึกษาชั้นปี 1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ทักษะคติ และแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 90 คน ซึ่งจบการศึกษาจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้คือ ยะลา ปัตตานี นราธิวาส นักศึกษาถูกแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ตามผลการทดสอบทางการศึกษาพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน นักศึกษาที่ได้คะแนน 33 คะแนนหรือต่ำกว่าถูกจัดเป็นกลุ่มความสามารถต่ำและนักศึกษาที่ได้คะแนนกว่า 33 ขึ้นไปถูกจัดเป็นกลุ่มความสามารถปานกลาง เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย (1) แบบสอบถามนักศึกษาเกี่ยวกับทักษะคติและแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษและ (2) การสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานระดับประเทศ อย่างไรก็ตามนักศึกษามีทักษะคติเชิงบวกต่อการเรียนภาษาอังกฤษ และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา นักศึกษามีแรงจูงใจในการเรียนค่อนข้างสูงและเป็นแรงจูงใจเชิงเครื่องมือ ในช่วงต้นของภาคเรียนแรก ทักษะคติโดยรวมของนักศึกษาทั้งหมดมีความสัมพันธ์ระดับต่ำกับความสามารถด้านภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .229, p < 0.05$) นอกจากนี้พบความสัมพันธ์ระหว่างทักษะคติโดยรวมของนักศึกษาทั้งหมดกับแรงจูงใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .465, p < 0.05$) ในช่วยปลายภาคเรียนพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างทักษะคติโดยรวมของนักศึกษาทั้งหมดสัมพันธ์ในเชิงบวกกับความสามารถด้านภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .320, p < 0.05$) และยังพบว่าความสัมพันธ์อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .558$, $p < 0.05$) ระหว่างทัศนคติโดยรวมของนักศึกษาทั้งหมดกับแรงจูงใจ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างทัศนคติและแรงจูงใจระหว่างกลุ่มนักศึกษาความสามารถต่ำและปานกลาง นอกจากนั้นยังพบว่าทัศนคติและแรงจูงใจของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มระหว่างต้นภาคเรียนและปลายภาคเรียนไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนปัจจัยต่างๆ อันได้แก่ ทัศนคติต่อการเรียน ทัศนคติต่อเจ้าของภาษาและวัฒนธรรม แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ และแรงจูงใจที่เกี่ยวกับเจ้าของภาษาและวัฒนธรรมไม่มีผลต่อความสามารถด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษา นอกจากนี้ข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้จากการสัมภาษณ์ยืนยันผลสรุปที่ว่านักศึกษามีทัศนคติเชิงบวกและมีแรงจูงใจหลายแบบรวมกันคือ แรงจูงใจเชิงเครื่องมือแรงจูงใจเกี่ยวกับเจ้าของภาษาและวัฒนธรรม รวมถึงแรงจูงใจภายใน

ทวิศักดิ์ สว่างเมฆ (---: บทคัดย่อ) ศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดแทรกกิจกรรมจิตตปัญญาเพื่อพัฒนาทัศนคติต่อการเรียนการสอนรายวิชา 001157 นันทนาการ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบจิตตปัญญาและเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นและทัศนคติของนิสิตหลังจากได้เรียนรู้รายวิชา 001157 นันทนาการ กับทัศนคติของนิสิตให้อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ได้แก่ ความคิดเห็นและทัศนคติของนิสิต ด้านสติปัญญา ด้านพฤติกรรม และด้านความรู้สึก ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิต จำนวน 40 คน ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 001157 นันทนาการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 40 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า “ที” (t-test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นสามารถกล่าวสรุปได้ว่า ทัศนคติของนักศึกษาด้านการเรียนขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายปัจจัย ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายในคือ ปัจจัยด้านความรู้สึคนึกคิด ความคิดเห็น ส่วนปัจจัยภายนอก คือ รูปแบบการเรียนการสอน สิ่งแวดล้อมรอบตัว สังคม เป็นต้น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินขั้นตอนตามลำดับดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่เลือกเรียนวิชาภาษามลายู ประจำปีการศึกษา 2552 จำนวน 155 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยใช้มาตรวัดลักษณะประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวนคำถาม 23 ข้อ โดยผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ทักษะคิดในการเรียนภาษามลายู

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่เรียนวิชาภาษามลายู จำนวน 155 คน ประจำปีการศึกษา 2552 สามารถจัดเก็บแบบสอบถามได้ 126 คิดเป็นร้อยละ 81.29 จากนั้นได้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถาม ก่อนบันทึกผลข้อมูลลงในโปรแกรมสำเร็จรูป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งข้อมูลเบื้องต้นจะใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Static) ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequencies) หาค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean = $\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation = S.D) โดยวัดระดับทัศนคติ เป็นมาตรวัดประเมินค่า Rating Scale) มีดังนี้

ข้อคำถามมีจำนวน 23 ข้อ ประกอบด้วย

- 1) คำถามเชิงลบ
- 2) คำถามเชิงบวก

ข้อคำถามแต่ละข้อ แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยมีการกำหนดเกณฑ์ประเมินทัศนคติ ดังนี้

- 1) ข้อคำถามที่เป็นทัศนคติเชิงลบ (Negative item)

ช่วงคะแนน	เกณฑ์ประเมินทัศนคติ
1.00– 1.79	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.80 – 2.59	เห็นด้วย
2.60 – 3.39	ไม่แน่ใจ
3.40 – 4.19	ไม่เห็นด้วย
4.20 – 5.00	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- 2) ข้อคำถามเป็นทัศนคติเชิงบวก (Positive item)

ช่วงคะแนน	เกณฑ์ประเมินทัศนคติ
4.20 – 5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.40 – 4.19	เห็นด้วย
2.60 – 3.39	ไม่แน่ใจ
1.80 – 2.59	ไม่เห็นด้วย
1.00– 1.79	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ในส่วนของการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีที่เลือกเรียน และระดับผลการเรียนวิชาภาษามลายูกับทัศนคติต่อการเรียนภาษามลายู ใช้สถิติ Chi-square โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 และการจำแนกประเด็นข้อเสนอแนะอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่มีต่อการเรียนภาษามลายู ประจำปีการศึกษา 2552 จำนวน 155 คน สามารถจัดเก็บแบบสอบถามได้ จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 81.29 โดยผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ทัศนคติในการเรียนภาษามลายู
- ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามตามลักษณะบุคคล

ที่	สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1.	วุฒิการศึกษาก่อนเข้าเรียน	126	100.0
	จบ ม. 6 สายสามัญ	18	14.3
	จบ ม.6 ควบคู่สายสามัญและศาสนา	102	81.0
	จบ ม.6 สายการศึกษานอกโรงเรียน	1	.8
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปว.ช.)	5	4.0
2.	เลือกศึกษาในสาขาวิชา	126	100.0
	สาขาวิชาภาษามลายู	53	42.1
	สาขาวิชาภาษาอังกฤษ	33	26.2
	สาขาวิชาอื่นๆ	40	31.7

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามตามลักษณะบุคคล (ต่อ)

ที่	สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
3.	ระดับผลการเรียนในภาคเรียนที่ผ่านมา	126	100.0
	กลุ่มเรียนดี (เกรด B+, A)	18	14.3
	กลุ่มเรียนค่อนข้างดี (เกรด C+, B)	79	62.7
	กลุ่มเรียนพอใช้ (เกรด D+, C)	29	23.0
	กลุ่มเรียน (เกรด F,I และD)	0	0.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จบ ม.6 ควบคู่สายสามัญและศาสนา ร้อยละ 81.0 รองลงมาคือ จบ ม. 6 สายสามัญ ร้อยละ 14.3 จบประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปว.ช.) ร้อยละ 4.0 และ จบ ม.6 สายการศึกษานอกโรงเรียน ร้อยละ .8 ส่วนใหญ่เลือกศึกษาในสาขาวิชาภาษามลายู ร้อยละ 42.1 รองลงมาคือ สาขาวิชาอื่นๆ ร้อยละ 31.7 และสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ร้อยละ 26.2 ระดับผลการเรียนในภาคเรียนที่ผ่านมา กลุ่มเรียนดี (เกรด C+, B) ร้อยละ 62.7 กลุ่มเรียนพอใช้ (เกรด D+, C) ร้อยละ 23.0 และกลุ่มเรียนดี (เกรด B+, A) ร้อยละ 14.3

ตอนที่ 2 ทักษะในการเรียนภาษามลายู

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติเชิงลบในการเรียนภาษามลายู

ที่	รายการประเมินเชิงลบ	$\bar{x}$	S. D.	เกณฑ์ประเมิน ทัศนคติ
1.	แม้ความรู้ภาษามลายูไม่ดี แต่ถ้าความรู้ในวิชาชีพ ก็ สามารถมีความก้าวหน้าในชีวิตได้	4.05	0.70	เห็นด้วย
2.	ท่านรู้สึกกลัวที่จะต้องมีการสนทนาภาษามลายูใน ห้องเรียน	3.04	1.11	ไม่เห็นด้วย
3.	วิชาภาษามลายูเป็นวิชาที่มีกฎเกณฑ์ยากแก่การที่จะ เข้าใจ	3.27	0.93	เห็นด้วย
4.	ในสถานการณ์ที่ต้องเจรจาโต้ตอบด้วยภาษามลายูถือ ว่าเป็นเรื่องยุ่งยากสำหรับท่าน	3.02	1.09	ไม่แน่ใจ
5.	วิชาภาษามลายูเป็นวิชาที่มีคำศัพท์ต่างๆ มากมายเกิน จะจดจำ	3.44	1.00	เห็นด้วย
6.	ท่านไม่ชอบการแสดงออกในการร่วมกิจกรรมที่เป็น ภาษามลายูในชั้นเรียน	2.82	1.02	ไม่เห็นด้วย
7.	การอ่านออกเสียงภาษามลายูเป็นสิ่งลำบาก หาก สมองและเครื่องเครียดยสำหรับท่าน	2.53	1.09	ไม่เห็นด้วย
8.	ท่านรู้สึกลำบากใจเมื่อต้องอ่านป้ายประกาศภาษา มลายู	2.30	1.03	ไม่เห็นด้วย
9.	การท่องศัพท์ภาษามลายู เป็นเรื่องที่น่าเบื่อหน่าย	2.60	0.9	ไม่เห็นด้วย
10.	การเรียนภาษามลายูเป็นสิ่งที่ยุ่งยากหนักสมอง และ เหน็ดเหนื่อยสำหรับท่าน	2.48	0.94	ไม่เห็นด้วย

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติเชิงลบในการเรียนภาษามลายู (ต่อ)

ที่	รายการประเมินเชิงลบ	$\bar{x}$	S. D.	เกณฑ์ประเมิน ทัศนคติ
11.	ท่านไม่เคยรู้สึกเพลิดเพลินกับการเรียนภาษามลายู	2.53	0.94	ไม่เห็นด้วย
12.	ท่านไม่ชอบฟังเพลงภาษามลายู	2.25	1.03	ไม่เห็นด้วย
13.	วิชาภาษามลายูเป็นวิชาที่น่าเบื่อหน่าย	2.22	0.88	ไม่เห็นด้วย
	รวม	2.81	0.97	ไม่เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.2 ทัศนคติเชิงลบในการเรียนภาษามลายูโดยภาพรวมมีความคิดเห็นระดับ
ไม่เห็นด้วย ค่าเฉลี่ย 2.81 สามารถเรียงตามลำดับได้ดังนี้

ระดับเห็นด้วย

1. แม้ความรู้ภาษามลายูไม่ดี แต่ถ้าความรู้ในวิชาชีพ ก็สามารถมีความก้าวหน้าในชีวิตได้
ค่าเฉลี่ย 4.05

2. วิชาภาษามลายูเป็นวิชาที่มีกฎเกณฑ์ยากแก่การที่จะเข้าใจ ค่าเฉลี่ย 3.27

3. วิชาภาษามลายูเป็นวิชาที่มีคำศัพท์ต่างๆ มากมายเกินจะจดจำ ค่าเฉลี่ย 3.44

ระดับไม่แน่ใจ

1. ในสถานการณ์ที่ต้องเจรจาโต้ตอบด้วยภาษามลายูถือว่าเป็นเรื่องยุ่งยากสำหรับท่าน
ค่าเฉลี่ย 3.02

ระดับไม่เห็นด้วย

1. ท่านรู้สึกกลัวที่จะต้องมีการสนทนาภาษามลายูในห้องเรียน ค่าเฉลี่ย 3.04
2. ท่านไม่ชอบการแสดงออกในการร่วมกิจกรรมที่เป็นภาษามลายูในชั้นเรียน ค่าเฉลี่ย 2.82
3. การอ่านออกเสียงภาษามลายูเป็นสิ่งลำบาก นักสมองและเครื่องเครียดสำหรับท่าน
ค่าเฉลี่ย 2.53
4. ท่านรู้สึกลำบากใจเมื่อต้องอ่านป้ายประกาศภาษามลายู ค่าเฉลี่ย 2.30
5. การท่องศัพท์ภาษามลายู เป็นเรื่องที่น่าเบื่อหน่าย ค่าเฉลี่ย 2.60
6. การเรียนภาษามลายูเป็นสิ่งที่ยุ่งยากหนักสมอง และเหน็ดเหนื่อยสำหรับท่าน ค่าเฉลี่ย 2.48
7. ท่านไม่เคยรู้สึกเพลิดเพลินกับการเรียนภาษามลายู ค่าเฉลี่ย 2.53
8. ท่านไม่ชอบฟังเพลงภาษามลายู ค่าเฉลี่ย 2.25
9. วิชาภาษามลายูเป็นวิชาที่น่าเบื่อหน่าย ค่าเฉลี่ย 2.22

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติเชิงบวกในการเรียนภาษามลายู

ที่	รายการประเมินเชิงบวก	$\bar{x}$	S. D.	เกณฑ์ประเมิน ทัศนคติ
1.	คนที่มีความรู้ภาษามลายู ย่อมมีโอกาสหางานทำได้ ง่ายกว่าคนที่อ่อนภาษามลายู	3.73	0.99	เห็นด้วย
2.	คนที่มีความรู้ภาษามลายูดี ย่อมมีโอกาสได้รับ ความสุข ความบันเทิงจากภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และบทเพลงภาษามลายู มากกว่าคนที่อ่าน ภาษามลายูไม่ออกและฟังเข้าใจ	4.17	0.78	เห็นด้วย
3.	ท่านรู้สึกพึงพอใจที่จะต้องสนทนาภาษามลายูกับ เพื่อนร่วมห้อง	4.04	0.74	เห็นด้วย
4.	ท่านชอบทำแบบฝึกหัดหรือรายงานเป็นภาษามลายู	3.73	0.82	เห็นด้วย
5.	ท่านรู้สึกพึงพอใจที่จะต้องสนทนาภาษามลายูกับชาว มาเลเซีย เมื่ออยู่ต่อหน้าบุคคลอื่น	3.91	0.95	เห็นด้วย
6.	ท่านชอบให้อาจารย์มอบหมายให้ทำรายงานค้นคว้า ด้านภาษามลายู	3.59	0.91	เห็นด้วย
7.	ท่านชอบดูภาพยนตร์ต่างประเทศที่เป็นเสียงภาษา มลายู	3.81	0.84	เห็นด้วย
8.	ท่านชอบใช้การสืบค้นสื่อสารสนเทศที่เป็นภาษา มลายู	3.60	0.89	เห็นด้วย

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติเชิงบวกในการเรียนภาษามลายู (ต่อ)

ที่	รายการประเมินเชิงบวก	$\bar{x}$	S. D.	เกณฑ์ประเมิน ทัศนคติ
9.	ท่านไม่มีปัญหาในการฟังเสียงภาษามลายู	3.66	0.99	เห็นด้วย
10.	ท่านชอบอ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสารภาษา มลายู	3.52	1.00	ไม่แน่ใจ
	รวม	3.78	0.89	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.3 ทัศนคติเชิงบวกในการเรียนภาษามลายูโดยภาพรวมมีความคิดเห็นระดับเห็นด้วย ค่าเฉลี่ย 3.78 สามารถเรียงตามลำดับได้ดังนี้

ระดับเห็นด้วย

1. คนที่มีความรู้ภาษามลายู ย่อมมีโอกาสหางานทำได้ง่ายกว่าคนที่อ่อนภาษามลายู ค่าเฉลี่ย 3.73
2. คนที่มีความรู้ภาษามลายูดี ย่อมมีโอกาสได้รับความสุข ความบันเทิงจากภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และบทเพลงภาษามลายู มากกว่าคนที่อ่านภาษามลายูไม่ออกและฟังเข้าใจ ค่าเฉลี่ย 4.17
3. ท่านรู้สึกพึงพอใจที่จะต้องสนทนาภาษามลายูกับเพื่อนร่วมห้อง ค่าเฉลี่ย 4.04
4. ท่านชอบทำแบบฝึกหัดหรือรายงานเป็นภาษามลายู ค่าเฉลี่ย 3.73
5. ท่านรู้สึกพึงพอใจที่จะต้องสนทนาภาษามลายูกับชาวมาเลเซีย เมื่ออยู่ต่อหน้าบุคคลอื่น ค่าเฉลี่ย 3.91
6. ท่านชอบให้อาจารย์มอบหมายให้ทำรายงานค้นคว้าด้านภาษามลายู ค่าเฉลี่ย 3.59
7. ท่านชอบดูภาพยนตร์ต่างประเทศที่เป็นเสียงภาษามลายู ค่าเฉลี่ย 3.81
8. ท่านชอบใช้การสืบค้นสื่อสารสนเทศที่เป็นภาษามลายู ค่าเฉลี่ย 3.60
9. ท่านไม่มีปัญหาในการฟังเสียงภาษามลายู ค่าเฉลี่ย 3.66

ระดับไม่แน่ใจ

1. ท่านชอบอ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสารภาษามลายู ค่าเฉลี่ย 3.52

ตารางที่ 4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิการศึกษากับทัศนคติเชิงลบในการเรียนภาษามลายู

ที่	วุฒิการศึกษา	ทัศนคติเชิงลบในการเรียนภาษามลายู											
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่แน่ใจ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		รวม	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1.	จบม.6 สายสามัญ	3	2.4	5	3.9	3	2.4	7	5.6	0	0	18	14.3
2.	จบม.6 ควบคู่สายสามัญและศาสนา	8	6.3	33	26.2	23	18.3	32	25.4	6	4.8	102	81.0
3.	จบม.6 กศน.	0	0	0	0	0	0	1	0.8	0	0	1	0.8
4.	จบ.ปวช.	0	0	1	0.8	1	0.8	2	1.6	1	0.8	5	4.0
	รวม	11	8.7	39	30.9	27	21.5	42	33.3	7	5.6	126	100.0

Contingency Coefficient = 0.239

Chi-Square = 7.648

จากตารางที่ 4.4 โดยภาพรวมร้อยละ 47 มีทัศนคติไม่เห็นด้วย เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิการศึกษากับทัศนคติในการเรียนภาษามลายู มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.239 เมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยค่า Chi-Square ปรากฏว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือวุฒิการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเชิงลบในการเรียนภาษามลายู

ตารางที่ 4.5 ความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิการศึกษากับทัศนคติเชิงบวกในการเรียนภาษามลายู

ที่	วุฒิการศึกษา	ทัศนคติเชิงบวกในการเรียนภาษามลายู											
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่แน่ใจ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง		รวม	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1.	จบม.6 สายสามัญ	5	4	7	5.6	5	4	1	0.8	0	0	18	14.3
2.	จบม.6 ควบคู่สาย สามัญและศาสนา	13	10.3	53	42.1	29	23	6	4.8	1	0.8	102	81.0
3.	จบม.6 กศน.	0	0	0	0	1	0.8	0	0	0	0	1	0.8
4.	จบ.ปวช.	2	1.6	1	0.8	2	1.5	0	0	0	0	5	4.0
	รวม	20	15.9	61	48.5	37	29.3	7	5.6	1	0.8	126	100.0

Contingency Coefficient = 0.254

Chi-Square = 8.674

จากตารางที่ 4.5 โดยภาพรวมร้อยละ 48.5 มีทัศนคติเห็นด้วย เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิการศึกษากับทัศนคติบวกในการเรียนภาษามลายู มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.254 เมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยค่า Chi-Square ปรากฏว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือวุฒิการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเชิงบวกในการเรียนภาษามลายู

ตารางที่ 4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชากับทัศนคติเชิงลบในการเรียนภาษามลายู

ที่	วุฒิการศึกษา	ทัศนคติเชิงลบในการเรียนภาษามลายู											
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่แน่ใจ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		รวม	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1.	สาขาวิชาภาษามลายู	5	4.0	24	19.0	11	8.7	12	9.5	1	0.8	53	42.1
2.	สาขาวิชาภาษาอังกฤษ	2	1.6	8	6.3	6	4.8	13	10.3	4	3.2	33	26.2
3.	สาขาวิชาอื่นๆ	4	3.2	7	5.5	10	7.9	17	13.5	2	1.6	40	31.7
	รวม	11	8.8	39	30.8	27	21.7	42	33.3	7	5.6	126	100.0

Contingency Coefficient = 0.318

Chi-Square = 14.177

จากตารางที่ 4.6 โดยภาพรวมร้อยละ 33.3 มีทัศนคติไม่เห็นด้วย ส่วนผู้ที่เลือกเรียนสาขาวิชาอื่นๆ ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งต่อทัศนคติเชิงลบร้อยละ 15.1 มากกว่า ผู้ที่เลือกเรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษที่มีทัศนคติไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งเพียงร้อยละ 13.5 มากกว่า ผู้ที่เลือกเรียนสาขาภาษามลายูไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับทัศนคติเชิงลบเพียงร้อยละ 10.3 ซึ่งเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชากับทัศนคติเชิงลบในการเรียนภาษามลายู มีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์เท่ากับ 0.318 เมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยค่า Chi-Square ปรากฏว่า มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 นั่นคือการเลือกสาขาวิชามีความสัมพันธ์กับทัศนคติเชิงลบในการเรียนภาษามลายู

ตารางที่ 4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชากับทัศนคติเชิงบวกในการเรียนภาษามลายู

ที่	วุฒิการศึกษา	ทัศนคติเชิงบวกในการเรียนภาษามลายู											
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่แน่ใจ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		รวม	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1.	สาขาวิชาภาษามลายู	11	8.7	30	23.8	12	9.5	0	0	0	0	53	42.1
2.	สาขาวิชาภาษาอังกฤษ	4	3.2	13	10.3	12	9.5	4	3.2	0	0	33	26.2
3.	สาขาวิชาอื่นๆ	5	4.0	18	14.3	13	10.3	3	2.4	1	0.8	40	31.7
	รวม	20	15.9	61	48.4	37	29.3	7	5.6	1	0.8	126	100.0

Contingency Coefficient = 0.297

Chi-Square = 12.188

จากตารางที่ 4.7 โดยภาพรวมร้อยละ 48.4 มีทัศนคติเห็นด้วย ส่วนผู้ที่เลือกเรียนสาขาวิชาภาษามลายูมีทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยร้อยละ 32.5 มากกว่า ผู้ที่เลือกเรียนสาขาวิชาอื่นๆที่มีทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยกับทัศนคติเชิงบวกร้อยละ 18.3 และผู้ที่เลือกเรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษมีทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อทัศนคติเชิงบวก เพียงร้อยละ 13.5 ซึ่งเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชากับทัศนคติเชิงบวกในการเรียนภาษามลายู มีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์เท่ากับ 0.297 เมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วย Chi-Square ปรากฏว่า มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 นั่นคือ การเลือกสาขาวิชามีความสัมพันธ์กับทัศนคติเชิงบวกในการเรียนภาษามลายู

ตารางที่ 4.8 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการเรียนรู้ภาษามลายูกับทัศนคติเชิงลบในการเรียนรู้ภาษามลายู

ที่	วุฒิการศึกษา	ทัศนคติเชิงลบในการเรียนรู้ภาษามลายู											
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่แน่ใจ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง		รวม	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1.	ระดับเรียนดี	2	1.6	10	7.9	2	1.6	3	2.4	1	0.8	18	14.3
2.	ระดับเรียน ค่อนข้างดี	7	5.6	22	17.5	17	13.5	29	23.0	4	3.2	79	62.7
3.	ระดับเรียนพอใช้	2	1.6	7	5.6	8	6.3	10	7.9	2	1.6	29	23.0
4.	ระดับเรียนอ่อน	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0
	รวม	11	8.8	39	31	27	21.4	42	33.3	7	5.6	126	100.0

Contingency Coefficient = 0.241

Chi-Square = 7.749

จากตารางที่ 4.8 โดยภาพรวมร้อยละ 33.3 มีทัศนคติไม่เห็นด้วย เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการเรียนรู้ภาษามลายูกับทัศนคติเชิงลบในการเรียนรู้ภาษามลายู มีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์เท่ากับ 0.241 เมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยค่า Chi-Square ปรากฏว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือระดับการเรียนรู้ภาษามลายูไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเชิงลบในการเรียนรู้ภาษามลายู

ตารางที่ 4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการเรียนรู้ภาษามลายูกับทัศนคติเชิงบวกในการเรียนรู้ภาษามลายู

ที่	วุฒิการศึกษา	ทัศนคติเชิงบวกในการเรียนรู้ภาษามลายู											
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่แน่ใจ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง		รวม	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1.	ระดับเรียนดี	2	1.6	6	4.7	10	7.9	0	0	0	0	18	14.3
2.	ระดับเรียน ค่อนข้างดี	13	10.3	42	33.3	19	15.0	4	3.1	1	0.8	79	62.7
3.	ระดับเรียนพอใช้	5	4	13	10.3	8	6.3	3	2.4	0	0	29	23.0
4.	ระดับเรียนอ่อน	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0
	รวม	20	15.9	61	48.3	37	29.2	7	5.5	1	0.8	126	100.0

Contingency Coefficient = 0.264

Chi-Square = 9.422

จากตารางที่ 4.9 พบว่า โดยภาพรวมร้อยละ 48.3 มีทัศนคติเห็นด้วย เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการเรียนรู้ภาษามลายูกับทัศนคติเชิงบวกในการเรียนรู้ภาษามลายู มีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์เท่ากับ 0.264 เมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยค่า Chi-Square ปรากฏว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือระดับการเรียนรู้ภาษามลายูไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเชิงบวกในการเรียนรู้ภาษามลายู

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการสร้างแรงจูงใจ เพื่อให้สามารถเรียนภาษามลายูอย่างได้ผล ดังนี้

การสนับสนุนทัศนคติเชิงบวก

1. ควรเริ่มการเรียนการสอนภาษามลายูจากทักษะการฟังอย่างง่ายๆ ก่อนแล้วจึงเน้นทักษะการพูดส่งเสริมให้นักศึกษา พูด สนทนา ภาษามลายู ในห้องเรียน โดยเน้นพูดประโยคง่ายๆ ที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน แล้วเริ่มเน้นทักษะการอ่าน หลังจากนั้นจึงค่อยมานั่งทักษะการเขียน จะรู้สึกสนุกกับการเรียนภาษามลายูมากขึ้น
2. การเรียนที่สมบูรณ์แบบ คือ การเรียนที่มีความหลากหลาย เช่น การจัดกิจกรรม หากได้มีการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างนักศึกษาต่างมหาวิทยาลัย หรือเป็นกิจกรรมที่ต้องออกนอกพื้นที่ ถือได้ว่าเป็นการเรียนที่สมบูรณ์แบบอย่างหนึ่ง
3. ส่งเสริมและจัดกิจกรรมทัศนศึกษาต่างประเทศ เช่น ประเทศมาเลเซีย บรูไนดารุสซาลาม อินโดนีเซีย เป็นต้น เพื่อใช้ภาษามลายูในการสื่อสาร และศึกษาแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมร่วมกัน ถือเป็นการลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง หากมีโอกาสก็ควรที่จะให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
4. อยากให้มีการเปิดเพลงภาษามลายูระหว่างเรียนเพื่อผ่อนคลายและสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน โดยเน้นคำศัพท์ที่ง่ายๆ ก่อนและค่อยยากขึ้นเพื่อ่ายแก่การจดจำ
5. อยากให้เป็นวิชาเลือกบังคับและเปิดสอนทุกภาคเรียน
6. อยากให้มีการตีพิมพ์ประกาศคำศัพท์ภาษามลายูวันละคำ
7. อยากให้มีการเพิ่มทักษะการพูดมากกว่าการเรียนไวยากรณ์ และควรมีการแปลหรือมีวิธีการที่เป็นการเพิ่มคำศัพท์แก่ผู้เรียนให้มากขึ้น เช่น สร้างเว็บไซต์เฉพาะด้านการแปลโดยตรง
8. อยากให้เพิ่มการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้นักศึกษาหลักสูตรอื่นๆ ที่ยังไม่ได้เรียนภาษามลายูได้เรียน เนื่องจากภาษามลายูเป็นอีกภาษาหนึ่งที่สำคัญสามารถสื่อสารในชีวิตประจำวันและกับประเทศเพื่อนบ้านได้
9. อยากให้อาจารย์ผู้สอนเน้นการปฏิบัติจริงมากกว่าการสอนเชิงทฤษฎี เช่น เปิดโอกาสให้นักศึกษา มีการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง แล้วอภิปรายผล
10. ควรมีชาวต่างประเทศ หรือ เจ้าของภาษามาสอน เพื่อจะได้เรียนรู้ทักษะ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ศัพท์สำเนียงที่ถูกต้องกับเจ้าของภาษา และสามารถใช้ภาษามลายูที่ถูกต้องในชีวิตประจำวันได้

การปรับปรุงทัศนคติเชิงลบ

1. ควรสร้างความตระหนัก ความชอบ ความขยัน และความเข้าใจแก่ผู้เรียนอย่างเป็นกันเอง เพื่อให้เห็นความสำคัญของภาษามลายู ผู้สอนให้คำปรึกษาและแนะนำ เพื่อเสริมแรงจูงใจในการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง
2. พื้นฐานภาษามลายูแต่ละคนแตกต่างกัน อาจารย์ผู้สอนต้องปูพื้นฐานก่อนเข้าสู่ชั้นเรียน
3. ควรมีเทคนิคการเรียนการสอนที่เน้นกิจกรรมการอ่าน พูด และการเขียนมากกว่าเดิม มีสื่อการเรียนการสอนที่ครอบคลุมไม่ว่าจะเป็น ตำรา หนังสือ หรือวารสาร นิตยสาร ที่เป็นภาษามลายู

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติในการเรียนภาษามลายูของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ประจำปีการศึกษา 2552 จำนวน 155 คน ที่เรียนวิชาภาษามลายู สามารถจัดเก็บแบบสอบถามได้ จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 81.29

5.1 สรุป

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จบ ม.6 ควบคู่สายสามัญและศาสนา ร้อยละ 81.0 รองลงมาคือ จบ ม.6 สายสามัญ ร้อยละ 14.3 จบประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปว.ช.) ร้อยละ 4.0 และจบ ม.6 สายการศึกษานอกโรงเรียน ร้อยละ 0.8 ส่วนใหญ่เลือกศึกษาในสาขาวิชาภาษามลายู ร้อยละ 42.1 รองลงมาคือ สาขาวิชาอื่นๆ ร้อยละ 31.7 และสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ร้อยละ 26.2 ระดับผลการเรียนในภาคเรียนที่ผ่านมา กลุ่มเรียนดี (เกรด C+, B) ร้อยละ 62.7 กลุ่มเรียนพอใช้ (เกรด D+, C) ร้อยละ 23.0 และกลุ่มเรียนดี (เกรด B+, A) ร้อยละ 14.3

จากการศึกษาทัศนคติในการเรียนภาษามลายู พบว่า ทัศนคติเชิงลบในการเรียนภาษามลายูโดยภาพรวมมีความคิดเห็นระดับไม่เห็นด้วย ค่าเฉลี่ย 2.81 มีทัศนคติเห็นด้วย ในประเด็นเหล่านี้ แม้ความรู้ภาษามลายูไม่ดี แต่ถ้าความรู้ในวิชาชีพ ก็สามารถมีความก้าวหน้าในชีวิตได้ วิชาภาษามลายูเป็นวิชาที่มีกฎเกณฑ์ยากแก่การที่จะเข้าใจ และเป็นวิชาที่มีคำศัพท์ต่างๆ มากมายเกินจะจดจำ นอกจากนี้ยังมีทัศนคติไม่เห็นด้วยในประเด็นต่อไปนี้

1. ท่านรู้สึกกลัวที่จะต้องมีการสนทนาภาษามลายูในห้องเรียน
2. ท่านไม่ชอบการแสดงออกในการร่วมกิจกรรมที่เป็นภาษามลายูในชั้นเรียน
3. การอ่านออกเสียงภาษามลายูเป็นสิ่งลำบาก หนังสือและเครื่องเครียดสำหรับท่าน
4. ท่านรู้สึกลำบากใจเมื่อต้องอ่านป้ายประกาศภาษามลายู
5. การท่องศัพท์ภาษามลายู เป็นเรื่องที่น่าเบื่อหน่าย

6. การเรียนภาษามลายูเป็นสิ่งที่ยุ่งยากหนักสมอง และเหน็ดเหนื่อยสำหรับท่าน
7. ท่านไม่เคยรู้สึกเพลิดเพลินกับการเรียนภาษามลายู
8. ท่านไม่ชอบฟังเพลงภาษามลายู
9. วิชาภาษามลายูเป็นวิชาที่น่าเบื่อหน่าย

และมีทัศนคติไม่แน่ใจ ในสถานการณ์ที่ต้องเจอคำตอบด้วยภาษามลายูถือว่าเป็นเรื่องยุ่งยากสำหรับท่าน ส่วนทัศนคติเชิงบวกในการเรียนภาษามลายู โดยภาพรวม มีทัศนคติเห็นด้วย ค่าเฉลี่ย 3.78 มีรายละเอียดดังนี้ มีทัศนคติเห็นด้วยในประเด็นต่อไปนี้

1. คนที่มีความรู้ภาษามลายู ย่อมมีโอกาสหางานทำได้ง่ายกว่าคนที่อ่อนภาษามลายู
 2. คนที่มีความรู้ภาษามลายูดี ย่อมมีโอกาสได้รับความสุข ความบันเทิงจากภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และบทเพลงภาษามลายู มากกว่าคนที่อ่านภาษามลายูไม่ออกและฟังเข้าใจ
 3. ท่านรู้สึกพึงพอใจที่จะต้องสนทนาภาษามลายูกับเพื่อนร่วมห้อง
 4. ท่านชอบทำแบบฝึกหัดหรือรายงานเป็นภาษามลายู
 5. ท่านรู้สึกพึงพอใจที่จะต้องสนทนาภาษามลายูกับชาวมาเลเซีย เมื่ออยู่ต่อหน้าบุคคลอื่น
 6. ท่านชอบให้อาจารย์มอบหมายให้ทำรายงานค้นคว้าด้านภาษามลายู
 7. ท่านชอบดูภาพยนตร์ต่างประเทศที่เป็นเสียงภาษามลายู
 8. ท่านชอบใช้การสืบค้นสื่อสารสนเทศที่เป็นภาษามลายู
 9. ท่านไม่มีปัญหาในการฟังเสียงภาษามลายู
- และมีทัศนคติไม่แน่ใจ ว่าชอบอ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสารภาษามลายู

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ ด้วย Chi-Square พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย คือ วุฒิการศึกษา และระดับการเรียนภาษามลายู กับ ทัศนคติเชิงลบและเชิงบวกในการเรียนภาษามลายู เมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ปรากฏว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ วุฒิการศึกษา และระดับการเรียนภาษามลายู ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติทั้งเชิงลบและเชิงบวกในการเรียนภาษามลายู

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชา กับทัศนคติเชิงลบในการเรียนภาษามลายู โดยภาพรวมร้อยละ 33.3 มีทัศนคติไม่เห็นด้วย ส่วนผู้ที่เลือกเรียนสาขาวิชาอื่นๆ ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งต่อทัศนคติเชิงลบร้อยละ 15.1 มากกว่า ผู้ที่เลือกเรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษที่มีทัศนคติไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งเพียงร้อยละ 13.5 มากกว่า ผู้ที่เลือกเรียนสาขาภาษามลายูไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับทัศนคติเชิงลบเพียงร้อยละ 10.3 ซึ่งเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชา กับทัศนคติเชิงลบในการเรียนภาษามลายู มีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์เท่ากับ 0.318 เมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยค่า Chi-Square ปรากฏว่า มี

นัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 นั่นคือ การเลือกสาขาวิชามีความสัมพันธ์กับทัศนคติเชิงลบในการเรียนภาษามลายู

และความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชากับทัศนคติเชิงบวกในการเรียนภาษามลายู โดยภาพรวม ร้อยละ 48.4 มีทัศนคติเห็นด้วย ส่วนผู้ที่เลือกเรียนสาขาวิชาภาษามลายู เห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยกับทัศนคติเชิงบวกร้อยละ 32.5 มากกว่า ผู้ที่เลือกเรียนสาขาวิชาอื่นๆ ซึ่งเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยกับทัศนคติเชิงบวก ร้อยละ 18.3 และผู้ที่เลือกเรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษมีทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อทัศนคติเชิงบวก เพียงร้อยละ 13.5 เมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วย Chi-Square ปรากฏว่า มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 นั่นคือ การเลือกสาขาวิชามีความสัมพันธ์กับทัศนคติเชิงบวกในการเรียนภาษามลายู

จากการศึกษาข้อเสนอแนะเพื่อให้สามารถเรียนภาษามลายู ได้ผล พบว่า

1. การสนับสนุนทัศนคติเชิงบวก ควรเน้น ทักษะการฟังและการสนทนา สร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง ส่งเสริมการใช้ภาษามลายูในชีวิตประจำวัน มีการปฏิบัติจริงกับชาวต่างประเทศหรือเจ้าของภาษา เพื่อใช้ภาษามลายูในการสื่อสาร ศึกษาวิถีชีวิตและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมร่วมกัน การประชาสัมพันธ์
2. การปรับปรุงทัศนคติเชิงลบ ควรสร้างความตระหนัก ความชอบ ความขยัน และความเข้าใจแก่ผู้เรียนอย่างเป็นกันเอง เพื่อให้เห็นความสำคัญของภาษามลายู ควรให้คำปรึกษาและแนะนำ เพื่อเสริมแรงจูงใจในการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง มีสื่อการเรียนการสอนที่ครอบคลุมไม่ว่าจะเป็น ตำรา หนังสือ หรือวารสาร นิติสาร ที่เป็นภาษามลายู

5.2 อภิปรายผล

ทัศนคติ คือ พฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีลักษณะการประเมินคุณค่าในเชิงบวก เชิงลบ หรือเป็นกลาง โดยขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคลทั้งทางตรงและทางอ้อม ที่ได้มาจากการเรียนรู้ การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ครูและการอบรมสั่งสอน การศึกษา วัฒนธรรมในสังคม ความก้าวหน้าทางวิชาการ และเครื่องมือสื่อสารใหม่ๆ ความรู้ทางวิชาการที่เปลี่ยนไปจากเดิมในทุกๆ แขนงวิชา และความก้าวหน้าของเครื่องมือสื่อสาร

ทัศนคติจึงเป็นความนึกคิด ความเชื่อ ความคิดเห็น ความรู้ ซึ่งทั้งหมดจะประกอบกันสร้างความรู้สึก มีการประเมินค่าทั้งทางบวกและทางลบ ในรูปแบบของการยอมรับหรือต่อต้าน ความพอใจหรือไม่พอใจ โดยความรู้สึกที่เกิดขึ้นนั้นจะมีผลกระทบต่อการแสดงออกของบุคคล ซึ่งจากผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้เรียน พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนที่สอนควบคู่สายสามัญและศาสนา ร้อยละ 81.0 และส่วนใหญ่เลือกศึกษาในสาขาวิชาภาษามลายู ร้อยละ 42.1 โดยส่วนใหญ่จะมีระดับผลการเรียนในภาคเรียนที่ผ่านมากลุ่มเรียนดี (เกรด C+, B) ร้อยละ 62.7 แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ภาษามลายูมาแล้วค่อนข้างดีระดับหนึ่ง แต่จากผลการศึกษาทัศนคติในการเรียนภาษามลายู พบว่า ผู้เรียนยังมีทัศนคติเชิงลบระดับเห็นด้วยกับความคิดที่ว่า แม้ความรู้ภาษามลายูไม่ดี แต่ถ้าความรู้ในวิชาชีพ ก็สามารถมีความก้าวหน้าในชีวิตได้ วิชาภาษามลายูเป็นวิชาที่มีกฎเกณฑ์ยากแก่การที่จะเข้าใจ และเป็นวิชาที่มีคำศัพท์ต่างๆ มากมายเกินจะจดจำ ซึ่งลักษณะทัศนคติเช่นนี้จะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นอย่างมาก ประเด็นเหล่านี้เป็นสิ่งที่สถาบันการศึกษาควรทำความเข้าใจและสร้างความตระหนักกับผู้เรียนว่า ในปัจจุบันความรู้ทางด้านภาษามลายูมีความเกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันและวิชาชีพทั้งสองอย่างต้องดำเนินควบคู่เสมอ จึงจะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในชีวิตได้อย่างมั่นคง

ทางด้านทัศนคติเชิงบวกโดยส่วนใหญ่แล้วผู้เรียนมีทัศนคติระดับเห็นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีทัศนคติเห็นด้วยว่า คนที่มีความรู้ภาษามลายู ย่อมมีโอกาสหางานทำได้ง่ายกว่าคนที่อ่อนภาษามลายู คนที่มีความรู้ภาษามลายูดี ย่อมมีโอกาสได้รับความสุข ความบันเทิงจากภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และบทเพลงภาษามลายู มากกว่าคนที่อ่านภาษามลายูไม่ออกและฟังเข้าใจ มีความรู้สึกพึงพอใจที่จะต้องสนทนาภาษามลายูกับเพื่อนร่วมห้อง ชอบทำแบบฝึกหัดหรือรายงานเป็นภาษามลายู รู้สึกพึงพอใจที่จะต้องสนทนาภาษามลายูกับชาวมาเลเซีย เมื่ออยู่ต่อหน้าบุคคลอื่น ชอบให้อาจารย์มอบหมายให้ทำรายงานค้นคว้าด้านภาษามลายู ชอบดูภาพยนตร์ต่างประเทศที่เป็นเสียงภาษามลายู ชอบใช้การสืบค้นสื่อสารสนเทศที่เป็นภาษามลายู และไม่มีปัญหาในการฟังเสียงภาษามลายู นอกจากนี้ ผู้เรียนมีทัศนคติไม่แน่ใจเกี่ยวกับความชอบอ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสารภาษามลายู แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนขาดทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง นับเป็นทัศนคติสำคัญที่ขัดขวางการเรียนภาษามลายูไม่ให้ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร แท้ที่จริงแล้วผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ด้านภาษาได้ด้วยตนเอง แต่ต้องสร้างทัศนคติที่ดี เพราะทัศนคตินั้นเป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี โดยอาศัยการได้รับประสบการณ์และกระบวนการเรียนรู้ที่ดี

การเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก่อนข้างถาวรภายหลังที่บุคคลได้รับประสบการณ์ หรือ การฝึกหัด โดยไม่ใช่ผลจากการตอบสนองตามธรรมชาติที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ ทั้งนี้ การเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคล และทัศนคติส่วนตัว ปัจจัยของการเรียนรู้ ประกอบด้วยปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายในได้แก่ทัศนคติส่วนตัว ความสนใจ ความชอบ และประสบการณ์ ส่วนปัจจัยภายนอกได้แก่ การเรียนการสอน และกลุ่มสังคม ซึ่งปัจจัยดังกล่าวแต่ละบุคคลจะมีความแตกต่างกัน ส่งผลทำให้บุคคลมีการเรียนรู้ที่ซึ่งแตกต่างกันไปด้วย ปัจจัยเหล่านี้จะช่วยให้การถ่ายโอนการเรียนรู้ได้ผลครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แต่จากผลการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์พบว่า ปัจจัยด้านพฤติกรรมการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับทัศนคติเชิงลบและเชิงบวก ส่วนปัจจัยด้านสาขาวิชาไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับทัศนคติเชิงลบในการเรียนภาษามลายู ที่ระดับ 0.05 ซึ่งโดยภาพรวมร้อยละ 33.3 มีทัศนคติไม่เห็นด้วย ส่วนผู้ที่เลือกเรียนสาขาวิชาอื่นๆ ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งต่อทัศนคติเชิงลบร้อยละ 15.1 มากกว่า ผู้ที่เลือกเรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษที่มีทัศนคติไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งเพียงร้อยละ 13.5 มากกว่า ผู้ที่เลือกเรียนสาขาภาษามลายูไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับทัศนคติเชิงลบเพียงร้อยละ 10.3 ซึ่งเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชากับทัศนคติเชิงลบในการเรียนภาษามลายู มีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์เท่ากับ 0.318 นั้นแสดงว่า ผู้ที่เลือกเรียนสาขาวิชาอื่นๆ มีแนวโน้มว่าจะมีทัศนคติที่ดีในการเรียนภาษามลายูมากกว่าผู้ที่เลือกเรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษ

จากการศึกษาข้อเสนอแนะเพื่อให้สามารถเรียนภาษามลายูอย่างได้ผล พบว่า การสนับสนุนทัศนคติเชิงบวก ควรเน้นทักษะด้านการฟังและการสนทนา มีการจัดกิจกรรมร่วมกับนักศึกษาต่างสถาบันหรือกิจกรรมแลกเปลี่ยนภาษาร่วมกับเจ้าของภาษา ส่งเสริมและมีการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาต่างประเทศ เช่น ประเทศมาเลเซีย บรูไนดารุสซาลาม อินโดนีเซีย เป็นต้น เพื่อใช้ภาษามลายูในการสื่อสาร และศึกษาแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมร่วมกัน ควรเปิดเพลงภาษามลายูระหว่างเรียนเพื่อผ่อนคลายและสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน โดยเน้นคำศัพท์ที่ง่ายๆ ก่อนและค่อยยากขึ้นเพื่อช่วยจำ วิชาภาษามลายูควรเป็นวิชาเลือกบังคับและเปิดสอนทุกภาคเรียน เน้นการฝึกประกาศคำศัพท์ภาษามลายูวันละคำ ควรเพิ่มทักษะการพูดมากกว่าการเรียนรู้ไวยากรณ์ และควรมีการแปลหรือมีวิธีการที่เป็นการเพิ่มคำศัพท์แก่ผู้เรียนให้มากขึ้น เช่น สร้างเว็บไซต์เฉพาะด้านการแปลโดยตรง เพิ่มการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้นักศึกษาหลักสูตรอื่นๆ ที่ยังไม่ได้เรียนภาษามลายูได้เรียน เนื่องจากภาษามลายูเป็นอีกภาษาหนึ่งที่สำคัญสามารถสื่อสารในชีวิตประจำวันและกับประเทศเพื่อนบ้านได้ ผู้สอนควรเน้นการปฏิบัติจริงมากกว่าการสอนเชิงทฤษฎี เช่น เปิดโอกาสให้นักศึกษา มีการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง แล้วอภิปรายผล และควรมีชาวต่างประเทศ หรือ เจ้าของภาษา มาสอน เพื่อจะได้เรียนรู้ทักษะ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ศัพท์สำเนียงที่ถูกต้องกับเจ้าของภาษา และสามารถใช้ภาษามลายูที่ถูกต้องในชีวิตประจำวันได้

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ควรมีการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษามลาญให้ดียิ่งขึ้น

5.3.2 ควรขยายผลการศึกษาไปสู่การศึกษาเพื่อพัฒนา โดยการสร้างกิจกรรมพัฒนาทัศนคติที่ดีในการเรียนภาษามลาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ส่วน ข ประวัติคณะผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

1. ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาว สุฮัยลา บินสะมะแอ
ชื่อ-นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) MISS SUHAILA BINSAMA-AE

หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน 39605 00436 386
2. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์พนักงานมหาวิทยาลัย ประจำหลักสูตรภาษามลายู ภาควิชา
มนุษยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
3. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก
 - สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 133 ถ.
เทศบาล 3 ต.สะเตง อ.เมือง จ.ยะลา 95000 โทรศัพท์มือถือ 089-5990091 e-mail
robot_manusia@yahoo.com
4. ประวัติการศึกษา
 - ระดับปริญญาโท จาก UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS ศึกษาศาสตร์
ภาษามลายู เมื่อปี พ.ศ. 2546 - 2549
 - ระดับปริญญาตรี จากสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา ศศ.บ.
บริหารธุรกิจและการจัดการ วิชาเอกเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ เมื่อปี 2543
5. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ ---
6. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศโดยระบุ
สถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วม
วิจัยในแต่ละผลงานวิจัย งานวิจัยเรื่อง “ระบบการเรียนการสอนภาษามลายูที่โรงเรียนเอกชน
สอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย.2006.UPSIหรือ
PENGAJARAN DAN PEMBELAJARAN BAHASA MELAYU SATU KAJIAN KES DI
SEBUAH SEKOLAH AGAMA RAKYAT DI WILAYAH SEMPADAN SELATAN
THAILAND.2006.UPSI

คณะผู้ดำเนินการวิจัย

คนที่ 1

1. ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาว พารีดา หะยีเตะ
ชื่อ- นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) MISS PAREEDA HAYEETE

หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน 59405 99001 880
2. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์พนักงานมหาวิทยาลัย ประจำหลักสูตรภาษามลายู ภาควิชา
มนุษยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
3. หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสารและ ไปรษณีย์
อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)
- สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 133 ถ.เทศบาล 3 ต.
สะเตง อ.เมือง จ.ยะลา 95000

- ที่บ้าน 17/1 ม.5 ต.คูโบะยีไร อ.มายอ จ.ปัตตานี 94140 หมายเลขโทรศัพท์ 084-7493085 e-mail:
datang28@yahoo.com
4. ประวัติการศึกษา
- ระดับปริญญาโท จาก UNIVERSITI KEBANGSAAN MALAYSIA (UKM) หรือ
มหาวิทยาลัยแห่งชาติมาเลเซีย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาภาษามลายู เมื่อปี พ.ศ.
2546-2549
- ระดับปริญญาตรี จาก UNIVERSITI BRUNEI DARUSSALAM (UBD) หรือ มหาวิทยาลัยบูร
ไนดารุสซาลาม คณะศึกษาศาสตร์ เอกภาษามลายู เมื่อปี พ.ศ. 2542-2545
5. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ ---
6. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพ
ในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละ
ผลงานวิจัย
 1. การศึกษาคำเพิ่มในคำนามและคำกริยาในภาษามลายูถิ่นปัตตานี . 2003 . USB “Pengimbuhan
kata nama dan kata kerja dalam Dialek Melayu Patani . 2003. UBD” จากมหาวิทยาลัยบูรไน
ดารุสซาลาม

2. การศึกษาถึงการสูญหายและการเพิ่มพยัญชนะในภาษามลายูถิ่นปัตตานี.2549.UKM
“Penghilangan dan penambahan konsonan dalam Dialek Melayu Patani .2549. UKM.” จากมหาวิทยาลัยแห่งชาติมาเลเซีย

คนที่ 2

1. ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาว
ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย) Miss. Nureeda Japakeeya
หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน 39410 00268 078
2. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์อัตราจ้าง หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์
3. หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสารและ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)
 - a. สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 133 ถ. เทศบาล 3 ต.สะเตง อ.เมือง จ.ยะลา 95000 โทรศัพท์มือถือ e-mail dana_1820@hotmail.com
4. ประวัติการศึกษา
 - a. ระดับปริญญาตรี บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เมื่อปีการศึกษา 2542
 - b. ระดับปริญญาโท บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เมื่อปีการศึกษา 2542

คนที่ 3

1. ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาว นิปัทมา เจะโวะ
ชื่อ-นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) MISS NIPATTAMA CHEHWOH
หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน 1 9506 00042 15 4
2. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์พิเศษอัตราจ้าง (อาจารย์ภาษาอังกฤษ)

3. หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสารและ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)

a. สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 133 ถ.
เทศบาล 3 ต.สะเตง อ.เมือง จ.ยะลา 95000 โทรศัพท์มือถือ 081-3885658 e-mail
keniji_50@hotmail.com

b. ที่บ้าน 100/3 ม.1 ต.กาชูปอเกาะ อ.รามัน จ.ยะลา 95140

4. ประวัติการศึกษา

a. ระดับปริญญาตรี จากสถาบันราชภัฏยะลา จ.ยะลา ศศ.บ. ภาษาอังกฤษ เมื่อปี 2551